

Strömbackaskolan

2011-01-28

Box 730

941 28 Piteå

Dnr 43-2009:4144

Skolbeslut för gymnasieskola och gymnasie- särskola

efter tillsyn av Strömbackaskolan
i Piteå kommun

2011-01-28

Gymnasiechef Eva Lindbäck

Strömbäckaskolan

Box 730

941 28 Piteå.

eva.m.lindback@pitea.se

Tillsyn i Strömbäckaskolan

Gymnasieskola

Gymnasiesärskola

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Strömbäckaskolan och Piteå kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Strömbäckaskolan bedriver en verksamhet som i många avseenden uppfyller de krav som författningarna ställer. Skolans storlek är i mångt och mycket en styrka, men innebär också svårigheter. Uppdelningen mellan yrkesförberedande och studieförberedande program är märkbar. Programmen utgör i praktiken små skolor i den stora skolan. Skolans ledning försöker skapa samsyn och likvärdiga rutiner, men för elever och personal i verksamheten är det inte tydligt.

Gymnasieskolan måste fortsätta sitt arbete för att ge alla elever förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen. Trots att andelen elever som lämnar skolan med slutbetyg ligger klart över riksgenomsnittet är det relativt många elever som inte får slutbetyg. Den genomsnittliga betygspoängen för elever med slutbetyg ligger lägre än riksgenomsnittet och skillnaden i resultat mellan flickor och pojkar är påtaglig. I gymnasiesärskolan finns det inte några samlade dokumenterade redovisningar av elevernas kunskaps-

resultat relaterade till de nationella målen. Verksamheten saknar därmed ett viktigt underlag för att kunna vidta åtgärder för ökad måluppfyllelse.

För att kunna vidta relevanta åtgärder i syfte att förbättra kunskapsresultaten behöver Strömbackaskolan systematisera sin uppföljning och utvärdering samt förbättra sitt analysarbete. Detta arbete behöver ske i samverkan med alla rektorer som ett led till ökad likvärdighet. Det finns i nuläget ingen, vare sig för programmen eller för skolan, gemensam modell för hur uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten ska gå till utan rektorernas och lärarnas metoder att följa upp dessa varierar mellan olika arbetslag och ämnesgrupper.

Ett annat viktigt område i arbetet med ökad måluppfyllelse är arbetet med särskilt stöd. Eleverna får stöd av såväl specialpedagoger som lärare och övrig personal och engagemanget är stort. Utvärderingar och omprövningar av de stödinsatser som genomförs sker främst på individnivå. Skolinspektionen menar att det är angeläget att utvärdering och omprövning av insatser och resultat inte bara sker i förhållande till den enskilde eleven utan också på en skolövergripande nivå. Rektorerna har visserligen ett självständigt ansvar för att se till att de särskilda stödinsatser som ges utvärderas och omprövas regelbundet. Det måste dock ses som en fördel om gymnasieskolan gemensamt skapar en systematik kring detta i syfte att dels främja ett likvärdigt arbete med elever i behov av särskilt stöd och dels förbättra måluppfyllelsen.

Skolinspektionens intryck är att arbetsklimatet på Strömbackaskolan präglas av öppenhet och trivsel. Relationerna mellan elever och mellan personal och elever beskrivs som goda. I intervjuer framskymtar dock en bild av att det råder statuskillnader mellan de olika programmen och elevgrupper på skolan. Skolans planlösning, med yrkesprogrammen koncentrerade till vissa delar av skolan och de studieförberedande till en annan bidrar inte till att utjämna skillnaderna. Incidenter har också inträffat i gymnasieskolas verksamhet med elever som inte tillhör verksamheten. Här finns anledning för skolan att fördjupa sitt arbete med värdegrundsfrågor och i större utsträckning bedriva ett mer skolövergripande förebyggande arbete mot kränkande behandling. Skolans plan mot kränkande behandling motsvarar heller inte kraven i skollagen och måste förbättras.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att skolans rektorer behöver ta ett tydligare pedagogiskt ledningsansvar för skolans kvalitetsarbete och tillsammans med gymnasiechefen skapa system för att systematiskt kunna följa upp, utvärdera och analysera skolans kunskapsresultat, arbetet med elever i behov av särskilt stöd samt arbetet med normer och värden.

Skolinspektionen har i tillsynen av Strömbackaskolans gymnasium identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan säkerställer inte att alla elever ges förutsättningar att nå lägst betyget Godkänt i alla kurser (läroplanen för de frivilliga skolformerna, avsnitt 2.1 Kunskaper och kursplanerna).
- Lärarna samverkar inte i tillräcklig omfattning med varandra i arbetet med bedömning och betygssättning (läroplanen för de frivilliga skolformerna, avsnitt 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna samt avsnitt 2.1 Kunskaper).
- Skolan och rektorerna följer inte upp och utvärderar kunskapsresultaten i tillräcklig omfattning. Vidare genomför inte skolan regelbundet en utvärdering och omrövning på programövergripande nivå av de särskilda stödinsatser som ges (läroplanen för de frivilliga skolformerna, avsnitt 2.6 Rektors ansvar).
- Skolans likabehandlingsplan motsvarar inte skollagens krav på en plan mot kränkande behandling (14 a kap. 8 § skollagen samt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- Eleverna har inte alltid tillgång till valbara kurser i den omfattning som författningarna kräver (5 kap. 1 § och 17 § gymnasieförordningen samt Skolverkets föreskrifter och allmänna råd (2000:1) om kurser i gymnasieskolans nationella program).
- Skolan har inte säkerställt att de garanterat valbara kurserna inom olika program alltid anordnas för eleverna (5 kap. 1 § och 19 § gymnasieförordningen samt Skolverkets föreskrifter och allmänna råd (2000:1) om kurser i gymnasieskolans nationella program).
- De åtgärdsprogram som skolan utarbetar motsvarar inte förordningens krav (8 kap. 1 a § gymnasieförordningen).
- Grundskolebetyg inom ramen för skolans individuella program utfärdas inte enligt författningarnas krav (7 kap. 8 § gymnasieförordningen).
- Lärarna har inte alltid en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling inom den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen på vissa program (läroplanen för de frivilliga skolformerna, avsnitt 2.5 Bedömning och betygssättning).

Skolinspektionen har i tillsynen av Strömbäckaskolans gymnasiesärskola identifierat följande brister som ska åtgärdas

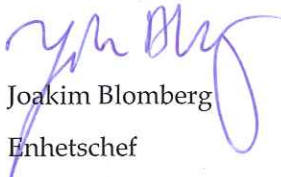
- Rektorn genomför inte en systematisk uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten (läroplanen för de frivilliga skolformerna, avsnitt 2.6 Rektors ansvar).
- Rektorn utvärderar och omprövar inte regelbundet på skolnivå de särskilda stödinsatser som ges (läroplanen för de frivilliga skolformerna, avsnitt 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna samt avsnitt 2.6 Rektors ansvar).
- Lärarnas arbete med bedömning och betygssättning sker inte enligt författningarnas krav (7 kap. 2 § och 4 § gymnasiesärskoleförordningen samt läroplanen för de frivilliga skolformerna, avsnitt 2.5 Bedömning och betyg samt avsnitt 2.6 Rektors ansvar).
- Samverkan inom gymnasiesärskolans program samt mellan skolor som undervisar elever mottagna i särskola sker inte i tillräcklig omfattning (läroplanen för de frivilliga skolformerna, avsnitt 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna och avsnitt 2.1 Kunskaper).
- Gymnasiesärskolan har inte en årlig plan mot kränkande behandling som motsvarar kraven i skollagen (14 a kap. 8 § skollagen).
- De åtgärdsprogram som gymnasiesärskolan utarbetar uppfyller inte förordningens krav (8 kap. 1 a § gymnasiesärskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 2–8.

Rektorerna och Piteå kommun har ansvar för att skolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Piteå kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorerna och Piteå kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråden Solweig Bäckman, Jonas Hedström och Pär Axelsson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Enhetschef

Veronica Bonivart Säfström
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av Strömbackaskolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Handels- och administrationsprogrammet samt Samhällsvetenskapsprogrammet
Bilaga 3	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Byggprogrammet, Elprogrammet samt Energiprogrammet
Bilaga 4	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Fordonsprogrammet samt Industriprogrammet
Bilaga 5	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Naturvetenskapsprogrammet samt Teknikprogrammet
Bilaga 6	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Estetiska programmet, Hotell- och restaurangprogrammet, Mediaprogrammet samt Yrkesdansarprogrammet
Bilaga 7	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Barn- och fritidsprogrammet, Omvårdnadsprogrammet samt Individuellt program
Bilaga 8	Tillsynsprotokoll och bedömningar för gymnasiesärskolan
Bilaga 9	Tabellbilaga

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Piteå kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Strömbackaskolan den 9–11 november.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt.** Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag under dessa perioder är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Strömbackaskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Strömbackaskolan intervjuades gymnasiechefen, rektorerna, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorerna har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Strömbackaskolan

Strömbackaskolan	Antal elever
Gymnasieskola	1652
Gymnasiesärskola, nationella program	48
Gymnasiesärskola, individuella program	10

Källa: Strömbackaskolan

Strömbackaskolan ligger centralt i Piteå och består av flera olika byggnader inom ett koncentrerat område. Verksamheten inom de olika programmen är i huvudsak lokaliserade till någon av byggnaderna.

Piteå kommun samverkar med tre närliggande kommuner (Luleå, Boden och Älvsbyn) i den så kallade fyrkanten. Inom fyrkanten finns ett samverkansavtal mellan kommunernas gymnasieskolor vilket bland annat innebär ett gemensamt intag till samtliga program i kommunerna.

Verksamheten leds av en gymnasiechef och sex rektorer med ansvar för ett antal program samt flera arbetslag inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

Gymnasieskolan erbjuder utbildning på 14 nationella program, Handels- och administrationsprogrammet, Samhällsvetenskapsprogrammet, Byggprogrammet, Elprogrammet, Energiprogrammet, Fordonsprogrammet, Industriprogrammet, Naturvetenskapsprogrammet, Teknikprogrammet, Estetiska programmet, Mediaprogrammet, Hotell- och restaurangprogrammet, Omvårdnadsprogrammet samt Barn- och fritidsprogrammet. Utöver detta erbjuds också ett specialutformat program, Yrkesdansarprogrammet samt individuella program.

Gymnasiesärskolan erbjuder utbildning på två nationella program, Hotell- och restaurangprogrammet samt Industriprogrammet. Därtill erbjuds också ett specialutformat program, Estet/Media samt individuella program.

Elevhälsan är väl utbyggd på Strömbackaskolan och är organiserad på ett sådant sätt att varje rektorsområde har ett eget elevhälsoteam med specialpedagog, kurator, skolköterska samt studie- och yrkesvägledare.

Strömbackaskolan profilerar sig genom satsning på internationellt erfarenhetsutbyte. Tanken är att så många som möjligt av skolans elever ska ha möjlighet att göra en resa utanför Sveriges gränser, men inom Europa, en gång under sin gymnasietid som en fördjupning av sina studier och/eller som utbyte med skolor/klasser i andra länder.

Tillsynsprotokoll för Handels- och administrationsprogrammet och Samhällsvetenskapsprogrammet

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att eleverna på Handels- och administrationsprogrammet mestadels uppnår resultat som ligger lägre än, eller i nivå med riket. Skolan måste vidta åtgärder så att alla elever ges förutsättningar att uppnå lägst målen för Godkänt i alla kurser.

Författningsstöd:

Läroplanen för frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 2.1 Kunskaper

Programmål och kursplaner

Motivering:

Andelen elever på Handels- och administrationsprogrammet som lämnar skolan med slutbetyg inom fyra år har varierat de senaste tre åren, från cirka 66 procent år 2008 till cirka 88 procent år 2009 och cirka 83 procent år 2010 (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 80 procent). Av dessa elever fick cirka 93 procent grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier år 2008–2009 jämfört med cirka 69 procent år 2010 (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 80 procent). Den genomsnittliga betygspoängen för elever med slutbetyg har varierat från 12,1 läsåret 2006/07 till 14,4 läsåret 2008/09 och till 12,6 läsåret 2009/10 (riksgenomsnittet var 12,9). Av eleverna som fick slutbetyg år 2010 fick över 94 procent godkänt i alla kärnämneskurser förutom i Svenska B och Estetisk verksamhet där 78 – 86 procent fick minst Godkänt betyg.

På Handels- och administrationsprogrammet har flickor en högre genomsnittlig betygspoäng jämfört med pojkar. En större andel av flickorna blir också behöriga till universitets- och högskolestudier.

Mot bakgrund av att alla elever inte når målen för utbildningen och att det finns brister i arbetet med uppföljning och utvärdering behöver skolan vidta åtgärder för att ytterligare förbättra måluppfyllelsen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering****Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att Strömbackaskolan i högre grad behöver skapa forum för diskussioner om bedömning och betygssättning, både inom skolan och med andra skolor.

Författningsstöd:

Läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 2.1 Kunskaper samt avsnitt 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna

Motivering:

För att skapa en likvärdig bedömning och betygssättning behöver lärarna samverka och göra systematiska jämförelser såväl inom skolan som med andra skolor. I intervjuer framkommer att lärarna inom Handels- och administrationsprogrammet samt Samhällsvetenskapsprogrammet samverkar ibland vid bedömning och betygssättning inom skolan informellt och när behov finns. Något organiserat samarbete och planerade pedagogiska möten kring bedömning och betygssättning finns emellertid inte vid skolan. Gymnasieskolan deltar inte heller i något nätverk med andra skolor eller kommuner rörande frågor om bedömning och betygssättning. Det finns en tydlig uppfattning bland de intervjuade eleverna att bedömningar och kravnivåer för olika betygssteg är annorlunda beroende på vilket program som läses. Mot bakgrund av denna uppfattning bland elever samt avsaknad av ett organiserat samarbete bland lärarna behöver skolan förbättra sitt arbete för att sträva mot likvärdighet i bedömning och betygssättning.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn följer upp och utvärderar resultaten men att arbetet behöver omfatta fler ämnen samt systematiseras inom och mellan programmen. Rektorn behöver också, på en programövergripande nivå, regelbundet utvärdera och ompröva de särskilda stödinsatser som ges.

Författningsstöd:

Läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 2.6 Rektors ansvar
Programsmål och kursplaner

Motivering:*Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten*

Rektorn och lärarna vid Handels- och administrationsprogrammet samt Samhällsvetenskapsprogrammet arbetar med att följa upp och utvärdera kunskapsresultaten. Fokus i arbetet ligger på de skillnader i resultat som finns mellan pojkar och flickor samt på kärnämnen. Tillsynen visar att karaktärsämnen inte följs upp och utvärderas lika organiserat. Det finns ingen gemensam modell för hur uppföljningen och utvärderingen ska gå till utan lärarnas metoder att följa upp kunskapsresultaten varierar mellan olika arbetslag och ämnesgrupper. Enligt rektorn behöver arbetet med att analysera och vidta åtgärder förbättras och ske mer regelbundet under läsåret.

Tillsynen visar att det finns behov av att systematisera uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten samt att förbättra arbetet med att analysera och vidta åtgärder. Detta för att kunna vidta relevanta åtgärder för att ytterligare förbättra kunskapsresultaten.

Utvärdering och omprövning av de särskilda stödinsatser som ges

Handels- och administrationsprogrammet samt Samhällsvetenskapsprogrammet har ett gemensamt elevhälsoteam där skolsköterska, kurator, specialpedagog samt studie- och yrkesvägledare ingår. Rutiner finns för hur ärenden ska tas upp i elevhälsoteamet, som ett led i utredningen av elevens behov. Tillsynen visar att det finns ett fungerande samarbete mellan rektorn, lärarna och elevhälsoteamet där utvärdering och omprövning av särskilda stödinsatser sker på individnivå. I intervjuer med rektorn, lärare samt elevhälsoteamet framkommer dock att det inte genomförs någon regelbunden utvärdering och omprövning på en programövergripande nivå av de stödinsatser som genomförs.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde:** Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att Strömbackaskolan inte har en årlig plan mot kränkande behandling som motsvarar kraven i skollagen. Planen behöver också förankras bättre hos eleverna.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

I intervjuer med såväl rektorn som elever och personal framträder en bild av att arbetsmiljön på Strömbackaskolan präglas av öppenhet och trivsel. Relationerna mellan elever och mellan personal och elever beskrivs som goda.

Strömbackaskolan har en likabehandlingsplan från läsåret 2009/10. Av planen framgår främst hur skolan ska arbeta för att motverka diskriminering. Planen är allmänt hållen och speglar inte de specifika förhållanden som gäller för Strömbackaskolans olika enheter. Planen utgår inte från någon kartläggning av otrygga situationer vid någon av de verksamheter som planen omfattar. Det framgår inte om, eller vilka riskområden som identifierats och inte heller vilka åtgärder som i så fall ska kopplas till eventuella områden. I detta sammanhang vill Skolinspektionen poängtera vikten av att skolan kartlägger och beaktar de statuskillnader mellan olika program och elevgrupper som råder på skolan. Vidare har incidenter inträffat i gymnasiesärskolans verksamhet med elever som inte tillhör verksamheten, vilket också behöver beaktas vid en kartläggning.

En plan mot kränkande behandling ska även innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som verksamheten avser påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Skolinspektionen vill framhålla att regleringen i skollagen kräver att en ny plan upprättas årligen. Det är således inte tillräckligt att bara se över den gamla. Vidare ska planen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna. Tillsynen visar att eleverna inte bereds möjlighet att medverka i detta arbete. Det är också tydligt att planen mot kränkande behandling inte är välkänd bland eleverna. Skolan måste försäkra sig om att skrivningarna speglar de specifika förhållanden som råder på skolans olika enheter, ge eleverna möjlighet till deltagande i arbetet med planen och arbeta för att bättre förankra innehållet i planen hos eleverna.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att eleverna inte erbjuds valbara kurser i enlighet med författningarnas krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 §, 17 § och 19 § gymnasieförordningen

Skolverkets föreskrifter och allmänna råd om kurser i gymnasieskolans nationella program

Motivering:

Garanterat valbara kurser

Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2008:70) och allmänna råd om kurser i gymnasieskolans nationella program anger vilka kurser som ska erbjudas på respektive nationellt program inom ramen för valbara kurser eller individuellt val. För Handels- och administrationsprogrammet är det kurserna Engelska B och C samt Matematik B och C som ska erbjudas. För Samhällsvetenskapsprogrammet är det kurserna Engelska C samt Matematik C och D. Skolan är således skyldig att anordna dessa kurser om det finns elever som vill läsa dessa kurser.

Skolinspektionen har tagit del av ovanstående programs poängplaner. I planerna framgår inte samtliga av de kurser som ska vara garanterat valbara för respektive program. De intervjuade eleverna hade heller ingen kännedom om dessa. Tillsynen visar således på en stor osäkerhet om huruvida eleverna faktiskt får reella möjligheter att välja och genomföra de kurser som enligt författningarna ska erbjudas eleverna på respektive program. I intervjuer framkommer uppgifter om problem med kurser som är förlagda till samma schemaposition. Schemakrockar kan uppstå som innebär att elever ibland tvingas avstå från de önskade kurserna.

Det framstår som oerhört viktigt att skolan först och främst säkerställer att de garanterat valbara kurserna erbjuds och anordnas på ett sådant sätt att det är möjligt för eleverna att genomföra dem. Det är också viktigt att skolan är tydlig i sin information till eleverna om vilka kurser och kombinationer som är möjliga att läsa inom respektive program. Skolan måste ge eleverna möjlighet att planera sin utbildning i ett tidigt skede för att de i så stor utsträckning som möjligt ska få plats med de kurser som är nödvändiga för framtida yrkesliv och studier.

Kurser som kan ge extra meritpoäng

Från och med höstterminen 2010 gäller nya tillträdesregler för antagning till högskolestudier. Sökande till högskolan kan tillgodoräkna sig meritpoäng i vissa kurser som de läst i gymnasieskolan. De kurser som kan ge meritpoäng är dels språkkurser, dels kurser på högre nivå i matematik och engelska. Vissa av dessa kurser är som nämnts ovan garanterat valbara enligt Skolverkets föreskrifter. Dessutom kan kurser för bredd och fördjupning inom olika områden ge både särskild behörighet och meritpoäng beroende på vilken högskoleutbildning eleven söker. Som mest kan kurserna höja elevens meritvärde med 2,5 poäng.

Även när det gäller dessa kurser framkommer en osäkerhet om de i realiteten kan väljas av eleverna. Skolinspektionen vill framhålla vikten av att gymnasieskolan även arbetar för att eleverna ska kunna välja andra kurser som kan ge extra meritpoäng utöver de garanterat valbara kurserna. För att eleverna på Strömbackaskolan ska kunna kon-

kurrera på lika villkor om utbildningsplatser på attraktiva högskoleutbildningar är det givetvis av största vikt för dem att ha reella möjligheter att välja kurser som kan ge meritpoäng. Skolinspektionen vill i sammanhanget också framhålla att gymnasieförordningen reglerar att eleverna inom ramen för det individuella valet ska erbjudas varje kurs som förekommer på ett nationellt program i kommunen. De meritgivande kurserna ska också kunna erbjudas inom ramen för fullständigt program, 2 500 poäng.

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att de åtgärdsprogram som utarbetas på Handels- och administrationsprogrammet samt Samhällsvetenskapsprogrammet inte motsvarar kraven i gymnasieförordningen.

Författningsstöd:

8 kap. 1 a § gymnasieförordningen

Motivering:

I arbetet med att identifiera elever i svårigheter följer Handels- och administrationsprogrammet och Samhällsvetenskapsprogrammet den arbetsgång som gäller för Piteå kommuns skolor. Arbetslagen följer regelbundet elevernas skolsituation och lärarna genomför, vid behov, förändringar i elevernas lärandesituation. Rektorn informeras och elevvårdskonferenser genomförs där beslut om åtgärder samt utarbetande av åtgärdsprogram sker.

Av åtgärdsprogrammen ska det enligt gymnasieförordningen framgå vilka behov eleven har, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Innehållet i de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av har en tydlig struktur och sammanfattas under rubrikerna Nulägesbeskrivning, Mål, Åtgärder/Ansvar/Tidplan samt Utvärdering. Programmen saknar dock en tydlig beskrivning av elevens behov. I flera program anges att problemet är att eleven känner sig stressad. Det är en viktig signal om att eleven kan behöva särskilt stöd, men själva beskrivningen av elevens behov saknas. I de granskade åtgärdsprogrammen anges inte heller hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas, utan endast datum för uppföljningen.

Tillsynsprotokoll för Byggprogrammet, Elprogrammet och Energi-programmet

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att eleverna på Byggprogrammet och Elprogrammet mestadels uppnår resultat som ligger lägre än, eller i nivå med riket. Skolan måste vidta åtgärder så att alla elever ges förutsättningar att uppnå lägst målen för Godkänt i alla kurser.

Författningsstöd:

Läroplanen för frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 2.1 Kunskaper

Programmål och kursplaner

Motivering:

Andelen elever på Byggprogrammet som lämnar skolan med slutbetyg inom fyra år har ökat de senaste tre åren, från cirka 83 procent till cirka 96 procent år 2010 (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 88 procent). Av dessa elever fick 100 procent grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier år 2008 jämfört med cirka 78 procent år 2010 (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 84 procent). Den genomsnittliga betygspoängen för elever med slutbetyg har ökat från 12,2 läsåret 2006/07 till 12,4 läsåret 2009/10 (riksgenomsnittet var 12,6). Av eleverna som fick slutbetyg år 2010 fick över 92 procent godkänt i alla kärnämneskurser förutom i Religion A Samhällskunskap A och Svenska B där 80–85 procent fick minst Godkänt betyg. Andelen elever med utökat program är betydligt högre än riksgenomsnittet (cirka 67 procent jämfört med cirka 52 procent i riket).

Andelen elever på Elprogrammet som lämnar skolan med slutbetyg inom fyra år har varierat de senaste tre åren, från cirka 93 procent år 2008 till cirka 86 procent år 2009 och cirka 90 procent år 2010 (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 78 procent). Av dessa elever fick cirka 82 procent grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 88 procent). Den genomsnittliga betygspoängen för elever med slutbetyg har ökat från 11,1 läsåret 2006/07 till 11,3 läsåret 2009/10 (riksgenomsnittet var 12,4). Av eleverna som fick slutbetyg år 2010 fick över 92 procent godkänt i alla kärnämneskurser förutom i Svenska B och Naturkunskap A, där 79–87 procent fick minst Godkänt betyg. Andelen elever med utökat program är betydligt högre än riksgenomsnittet (cirka 59 procent jämfört med cirka 43 procent i riket).

På Byggprogrammet och Elprogrammet läser många elever ett utökat program. I programmets kvalitetsredovisning eller i andra uppföljningar och utvärderingar av kun-

skapsresultaten framkommer inget resonemang hur detta kan påverka resultaten. En elev ska beviljas att utöka sitt gymnasieprogram endast om rektorn bedömer att eleven kan antas kunna tillgodogöra sig undervisningen på ett tillfredsställande sätt. Detta gäller undervisningen på såväl det ordinarie gymnasieprogrammet som på de frivilliga kurserna som programmet utökas med. Eftersom betygsresultaten på dessa program försämrats de senaste åren samtidigt som andelen elever med utökat program ligger klart över genomsnittet i riket, bör denna faktor ingå i programmets analys av kunskapsresultaten. Programmen behöver också utvärdera och analysera tänkbara orsaker till att några kurser har lägre andel godkända elever än övriga kurser.

Mot bakgrund av att alla elever inte når målen för utbildningen och att det finns brister i arbetet med uppföljning och utvärdering behöver skolan vidta åtgärder för att förbättra målpuppfyllelsen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Strömbackaskolan i högre grad behöver skapa forum för diskussioner om bedömning och betygssättning, både inom skolan och med andra skolor.

Författningsstöd:

Läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 2.1 Kunskaper samt avsnitt 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna

Motivering:

För att skapa en likvärdig bedömning och betygssättning behöver lärarna samverka och göra systematiska jämförelser såväl inom skolan som med andra skolor. I intervjuer framkommer att lärarna inom Byggprogrammet, Elprogrammet och Energiprogrammet samverkar ibland vid bedömning och betygssättning inom skolan informellt och när behov finns. Något organiserat samarbete och planerade pedagogiska möten kring bedömning och betygssättning finns emellertid inte vid skolan. Gymnasieskolan deltar inte heller i något nätverk med andra skolor eller kommuner rörande frågor om bedömning och betygssättning. Det finns en tydlig uppfattning bland de intervjuade eleverna att bedömningar och kravnivåer för olika betygssteg är annorlunda beroende på vilket program som läses. Mot bakgrund av denna uppfattning bland elever samt avsaknad av ett organiserat samarbete bland lärarna behöver skolan förbättra sitt arbete för att sträva mot likvärdighet i bedömning och betygssättning.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn följer upp och utvärderar resultaten men att arbetet behöver omfatta fler faktorer som kan påverka resultaten samt systematiseras inom och mellan programmen. Rektorn behöver också, på en programövergripande nivå, regelbundet utvärdera och ompröva de särskilda stödinsatser som ges.

Författningsstöd:

Läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 2.6 Rektors ansvar

Programmål och kursplaner

Motivering:*Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten*

Rektorn och lärarna vid Byggprogrammet, Elprogrammet och Energiprogrammet arbetar med att följa upp och utvärdera kunskapsresultaten. Fokus i arbetet ligger på resultat i de nationella ämnesproven samt på antal IG i kärnämnen och karaktärsämnen. Antalet IG i respektive karaktärsämne följs dock inte upp och utvärderas separat utan alla karaktärsämnen redovisas sammanslagna. Tillsynen visar att det finns behov av att fördjupa analysen av resultaten utifrån ett antal områden som framkommit vid tillsynen. Se vidare under bedömningsområdet *Kunskaper*. Det finns ingen gemensam modell för hur uppföljningen och utvärderingen ska gå till utan lärarnas metoder att följa upp kunskapsresultaten varierar mellan olika arbetslag och ämnesgrupper. Enligt rektorn behöver arbetet med att analysera och vidta åtgärder förbättras och ske mer regelbundet under läsåret.

Tillsynen visar att det finns behov av att systematisera uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten samt att förbättra arbetet med att analysera och vidta åtgärder. Detta för att kunna vidta relevanta åtgärder för att förbättra kunskapsresultaten.

Utvärdering och omprövning av de särskilda stödinsatser som ges

Byggprogrammet, Elprogrammet och Energiprogrammet har ett gemensamt elevhälsoteam där skolsköterska, kurator, specialpedagog samt studie- och yrkesvägledare ingår. Rutiner finns för hur ärenden ska tas upp i elevhälsoteamet, som ett led i utredningen av elevens behov. Tillsynen visar att det finns ett fungerande samarbete mellan rektorn, lärarna och elevhälsoteamet där utvärdering och omprövning av särskilda stödinsatser sker på individnivå. I intervjuer med rektorn, lärare samt elevhälsoteamet framkommer dock att det inte genomförs någon regelbunden utvärdering och omprövning på en programövergripande nivå av de stödinsatser som genomförs.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Strömbackaskolan inte har en årlig plan mot kränkande behandling som motsvarar kraven i skollagen. Planen behöver också förankras bättre hos eleverna.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

I intervjuer med såväl rektorn som elever och personal framträder en bild av att arbetsmiljön på Strömbackaskolan präglas av öppenhet och trivsel. Relationerna mellan elever och mellan personal och elever beskrivs som goda.

Strömbackaskolan har en likabehandlingsplan från läsåret 2009/10. Av planen framgår främst hur skolan ska arbeta för att motverka diskriminering. Planen är allmänt hållen och speglar inte de specifika förhållanden som gäller för Strömbackaskolans olika enheter. Planen utgår inte från någon kartläggning av otrygga situationer vid någon av de verksamheter som planen omfattar. Det framgår inte om, eller vilka riskområden som identifierats och inte heller vilka åtgärder som i så fall ska kopplas till eventuella områden. I detta sammanhang vill Skolinspektionen poängtera vikten av att skolan kartlägger och beaktar de statuskillnader mellan olika program och elevgrupper som råder på skolan. Vidare har incidenter inträffat i gymnasiesärskolans verksamhet med elever som inte tillhör verksamheten, vilket också behöver beaktas vid en kartläggning.

En plan mot kränkande behandling ska även innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som verksamheten avser påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Skolinspektionen vill framhålla att regleringen i skollagen kräver att en ny plan upprättas årligen. Det är således inte tillräckligt att bara se över den gamla. Vidare ska planen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna. Tillsynen visar att eleverna inte bereds möjlighet att medverka i detta arbete. Det är också tydligt att planen mot kränkande behandling inte är välkänd bland eleverna. Skolan måste försäkra sig om att skrivningarna speglar de specifika förhållanden som råder på skolans olika enheter, ge eleverna möjlighet till deltagande i arbetet med planen och arbeta för att bättre förankra innehållet i planen hos eleverna.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Bedömning och betyg

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att betyg inte sätts och utfärdas enligt författningarnas krav på Byggprogrammets programinriktade individuella program.

Författningsstöd:

7 kap. 8 § gymnasieförordningen

Motivering:

Elever vid Programinriktat individuellt program erbjuds möjlighet att stärka grundskolebetygen för att öka meritvärdet. Detta genomförs i samarbete med Christinaskolan. En elev som har gått ett individuellt program får slutbetyg efter att ha fullföljt den studieplan som har lagts upp för eleven.

Rektorn i gymnasieskolan utfärdar betyg för de kurser eleven läst inom gymnasieskolan. Rektorn i grundskolan (Christinaskolan) utfärdar slutbetyg för de kurser eleven läst inom grundskolan. Det är dock rektorn i gymnasieskolan som ska utfärda det nya slutbetyget från grundskolan.

Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att eleverna inte erbjuds valbara kurser i enlighet med författningarnas krav.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte erbjuder modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Författningsstöd:

5 kap. 1 §, 17 § och 19 § gymnasieförordningen

Skolverkets föreskrifter och allmänna råd om kurser i gymnasieskolans nationella program

Motivering:

Obligatoriska valbara kurser

Enligt gymnasieförordningen består ett nationellt program av kärnämneskurser, för programmet och i förekommande fall för inriktningen gemensamma karaktärsämneskurser, valbara kurser, individuellt val och projektarbete. Det är Statens Skolverk som

beslutar om vilka ämnen och kurser som ska ingå i respektive program och i de nationellt fastställda inriktningarna. Det finns också föreskrifter och allmänna råd om valbara kurser och hur det valbara utrymmet kan utnyttjas.

I de poängplaner som Strömbackaskolan upprättat för Byggprogrammet, Elprogrammet och Energiprogrammet finns felaktigheter. Det finns obligatoriska kurser inom det valbara utrymmet vilket inskränker utrymmet för elevernas valmöjligheter. Det valbara utrymmet kan visserligen utnyttjas på olika sätt för att tillgodose kravet på breddning och fördjupning. En möjlighet är att skapa kurspaket eller profileringar som skolan låter eleverna välja mellan. En annan möjlighet är att låta elever fritt välja från ett urval av kurser. Kombinationer av kurspaket och fritt valda kurser kan också tänkas. Gemensamt för alla alternativ är dock att det ska vara ett val för eleven. Genom att införa obligatoriska kurser inom det valbara utrymmet inskränker skolan elevens valmöjligheter.

Garanterat valbara kurser

Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2008:70) och allmänna råd om kurser i gymnasieskolans nationella program anger vilka kurser som ska erbjudas på respektive nationellt program inom ramen för valbara kurser eller individuellt val. För Byggprogrammet, Elprogrammet och Energiprogrammet är det kurserna Engelska B och C samt Matematik B och C som ska erbjudas. Skolan är således skyldig att anordna dessa kurser om det finns elever som vill läsa dessa kurser.

Skolinspektionen har tagit del av ovanstående programs poängplaner. I planerna framgår inte samtliga av de kurser som ska vara garanterat valbara för respektive program. De intervjuade eleverna hade heller ingen kännedom om dessa. Tillsynen visar således på en stor osäkerhet om huruvida eleverna faktiskt får reella möjligheter att välja och genomföra de kurser som enligt författningarna ska erbjudas eleverna på respektive program. I intervjuer framkommer uppgifter om problem med kurser som är förlagda till samma schemaposition. Schemakrockar kan uppstå som innebär att elever ibland tvingas avstå från de önskade kurserna.

Det framstår som oerhört viktigt att skolan först och främst säkerställer att de garanterat valbara kurserna erbjuds och anordnas på ett sådant sätt att det är möjligt för eleverna att genomföra dem. Det är också viktigt att skolan är tydlig i sin information till eleverna om vilka kurser och kombinationer som är möjliga att läsa inom respektive program. Skolan måste ge eleverna möjlighet att planera sin utbildning i ett tidigt skede för att de i så stor utsträckning som möjligt ska få plats med de kurser som är nödvändiga för framtida yrkesliv och studier.

Kurser som kan ge extra meritpoäng

Från och med höstterminen 2010 gäller nya tillträdesregler för antagning till högskolestudier. Sökande till högskolan kan tillgodoräkna sig meritpoäng i vissa kurser som de läst i gymnasieskolan. De kurser som kan ge meritpoäng är dels språkkurser, dels kurser på högre nivå i matematik och engelska. Vissa av dessa kurser är som nämnts ovan garanterat valbara enligt Skolverkets föreskrifter. Dessutom kan kurser för bredd

och fördjupning inom olika områden ge både särskild behörighet och meritpoäng beroende på vilken högskoleutbildning eleven söker. Som mest kan kurserna höja elevens meritvärde med 2,5 poäng.

Även när det gäller dessa kurser framkommer en osäkerhet om de i realiteten kan väljas av eleverna. Skolinspektionen vill framhålla vikten av att gymnasieskolan även arbetar för att eleverna ska kunna välja andra kurser som kan ge extra meritpoäng utöver de garanterat valbara kurserna. För att eleverna på Strömbackaskolan ska kunna konkurrera på lika villkor om utbildningsplatser på attraktiva högskoleutbildningar är det givetvis av största vikt för dem att ha reella möjligheter att välja kurser som kan ge meritpoäng. Skolinspektionen vill i sammanhanget också framhålla att gymnasieförordningen reglerar att eleverna inom ramen för det individuella valet ska erbjudas varje kurs som förekommer på ett nationellt program i kommunen. De meritgivande kurserna ska också kunna erbjudas inom ramen för fullständigt program, 2 500 poäng.

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att de åtgärdsprogram som utarbetas på Byggprogrammet, Elprogrammet och Energiprogrammet inte motsvarar kraven i gymnasieförordningen.

Författningsstöd:

8 kap. 1 a § gymnasieförordningen

Motivering:

I arbetet med att identifiera elever i svårigheter följer Byggprogrammet, Elprogrammet och Energiprogrammet den arbetsgång som gäller för Piteå kommuns skolor. Arbetslagen följer regelbundet elevernas skolsituation och lärarna genomför, vid behov, förändringar i elevernas lärandesituation. Rektorn informeras och elevvårdskonferenser genomförs där beslut om åtgärder samt utarbetande av åtgärdsprogram sker.

Av åtgärdsprogrammen ska det enligt gymnasieförordningen framgå vilka behov eleven har, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Innehållet i de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av har en tydlig struktur och sammanfattas under rubrikerna Nulägesbeskrivning, Mål, Åtgärder/Ansvar/Tidplan samt Utvärdering. Programmen saknar dock en tydlig beskrivning av elevens behov. I flera program anges att problemet är att eleven har en hög frånvaro. Det är en viktig signal om att eleven kan behöva särskilt stöd, men själva beskrivningen av elevens behov saknas. I de granskade åtgärdsprogrammen anges inte heller hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas, utan endast datum för uppföljningen.

Tillsynsprotokoll för Fordonsprogrammet och Industriprogrammet

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att eleverna på Fordonsprogrammet och Industriprogrammet uppnår resultat som ligger högre än, eller i nivå med riket. Skolan måste dock, så länge det finns elever som inte uppnår målen, fortsätta sitt arbete för att ge samtliga elever förutsättningar att uppnå lägst målen för Godkänt i alla kurser.

Författningsstöd:

Läroplanen för frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 2.1 Kunskaper

Programsmål och kursplaner

Motivering:

Andelen elever på Fordonsprogrammet som lämnar skolan med slutbetyg inom fyra år har varierat de senaste tre åren, från 100 procent år 2008 till cirka 83 procent år 2009 och cirka 92 procent år 2010 (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 75 procent). Av dessa elever fick cirka 92 procent grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier år 2008–2009 jämfört med cirka 74 procent år 2010 (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 71 procent). Den genomsnittliga betygspoängen för elever med slutbetyg har ökat från 11,8 läsåret 2006/07 till 12,0 läsåret 2009/10 (riksgenomsnittet var 11,5). Av eleverna som fick slutbetyg år 2010 fick över 92 procent godkänt i alla kärnämneskurser förutom i Engelska A där 85procent fick minst Godkänt betyg. Kursen Engelska A har fokuserats i programmets senaste kvalitetsredovisning.

Andelen elever på Industriprogrammet som lämnar skolan med slutbetyg inom fyra år har varierat de senaste tre åren, från 100 procent år 2008 till cirka 85 procent år 2009 och cirka 96 procent år 2010 (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 75 procent). Av dessa elever fick cirka 94 procent grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier år 2008–2009 jämfört med 87 procent år 2010 (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 72 procent). Den genomsnittliga betygspoängen för elever med slutbetyg har ökat från 12,4 läsåret 2006/07 till 12,7 läsåret 2009/10 (riksgenomsnittet var 11,9). Av eleverna som fick slutbetyg år 2010 fick över 91 procent godkänt i alla kärnämneskurser.

Mot bakgrund av att alla elever inte når målen för utbildningen och att det finns brister i arbetet med uppföljning och utvärdering behöver skolan vidta åtgärder för att ytterligare förbättra måluppfyllelsen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärares bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Strömbackaskolan i högre grad behöver skapa forum för diskussioner om bedömning och betygssättning, både inom skolan och med andra skolor.

Författningsstöd:

Läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 2.1 Kunskaper samt avsnitt 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna

Motivering:

För att skapa en likvärdig bedömning och betygssättning behöver lärarna samverka och göra systematiska jämförelser såväl inom skolan som med andra skolor. I intervjuer framkommer att lärarna inom Fordonsprogrammet och Industriprogrammet samverkar vid bedömning och betygssättning inom skolan informellt och när behov finns. Något organiserat samarbete och planerade pedagogiska möten kring bedömning och betygssättning finns emellertid inte vid skolan. Gymnasieskolan som helhet deltar inte heller i något nätverk med andra skolor eller kommuner rörande frågor om bedömning och betygssättning. Emellertid har yrkeslärarna på Fordonsprogrammet deltagit i nätverksträffar inom region Norrland. Vid dessa träffar har ibland bedömning och betygssättning diskuterats. Vidare har Strömbackaskolans Industriprogram (svets) planerat och genomfört en svetstävling där elever från fem gymnasieskolor i Norrbotten deltog. Yrkeslärare från respektive skola sambedömde elevernas resultat. Det finns en tydlig uppfattning bland de intervjuade eleverna att bedömningar och kravnivåer för olika betygssteg är annorlunda beroende på vilket program som läses. Mot bakgrund av denna uppfattning bland elever samt avsaknad av ett organiserat samarbete bland lärarna behöver skolan förbättra sitt arbete för att sträva mot likvärdighet i bedömning och betygssättning.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn följer upp och utvärderar resultaten men att arbetet behöver omfatta fler ämnen samt att dokumentationen av lärarnas analyser och vidtagna åtgärder behöver förbättras. Rektorn behöver också, på en programövergripande nivå, regelbundet utvärdera och ompröva de särskilda stödsatser som ges.

Författningsstöd:

Läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 2.6 Rektors ansvar

Programmål och kursplaner

Motivering:

Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten

Rektorn och lärarna vid Fordonsprogrammet och Industriprogrammet arbetar med att följa upp och utvärdera kunskapsresultaten. Fokus i arbetet ligger på totala meritvärden samt på resultat i kärnämnen. Tillsynen visar att karaktärsämnena inte följs upp och utvärderas lika organiserat. Programmen har en gemensam modell för hur uppföljningen och utvärderingen ska gå till. Enligt rektorn behöver dokumentationen av lärarnas analyser och vidtagna åtgärder förbättras.

Tillsynen visar att det finns behov av att förbättra dokumentationen av programmens uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten samt att förbättra arbetet med att analysera och vidta åtgärder inom karaktärsämnena. Detta för att kunna vidta relevanta åtgärder för att ytterligare förbättra kunskapsresultaten.

Utvärdering och omprövning av de särskilda stödinsatser som ges

Fordonsprogrammet och Industriprogrammet har ett gemensamt elevhälsoteam där skolsköterska, kurator, specialpedagog samt studie- och yrkesvägledare ingår. Rutiner finns för hur ärenden ska tas upp i elevhälsoteamet, som ett led i utredningen av elevens behov. Tillsynen visar att det finns ett fungerande samarbete mellan rektorn, lärarna och elevhälsoteamet där utvärdering och omprövning av särskilda stödinsatser sker på individnivå. I intervjuer med rektorn, lärare samt elevhälsoteamet framkommer dock att det inte genomförs någon regelbunden utvärdering och omprövning på en programövergripande nivå av de stödinsatser som genomförs.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Strömbackaskolan inte har en årlig plan mot kränkande behandling som motsvarar kraven i skollagen. Planen behöver också förankras bättre hos eleverna.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

I intervjuer med såväl rektorn som elever och personal framträder en bild av att arbetsmiljön på Strömbackaskolan präglas av öppenhet och trivsel. Relationerna mellan elever och mellan personal och elever beskrivs som goda.

Strömbackaskolan har en likabehandlingsplan från läsåret 2009/10. Av planen framgår främst hur skolan ska arbeta för att motverka diskriminering. Planen är allmänt hållen och speglar inte de specifika förhållanden som gäller för Strömbackaskolans olika enheter. Planen utgår inte från någon kartläggning av otrygga situationer vid någon av de verksamheter som planen omfattar. Det framgår inte om, eller vilka riskområden som identifierats och inte heller vilka åtgärder som i så fall ska kopplas till eventuella områden. I detta sammanhang vill Skolinspektionen poängtera vikten av att skolan kartlägger och beaktar de statuskillnader mellan olika program och elevgrupper som råder på skolan. Vidare har incidenter inträffat i gymnasiesärskolans verksamhet med elever som inte tillhör verksamheten, vilket också behöver beaktas vid en kartläggning.

En plan mot kränkande behandling ska även innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som verksamheten avser påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Skolinspektionen vill framhålla att regleringen i skollagen kräver att en ny plan upprättas årligen. Det är således inte tillräckligt att bara se över den gamla. Vidare ska planen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna. Tillsynen visar att eleverna inte bereds möjlighet att medverka i detta arbete. Det är också tydligt att planen mot kränkande behandling inte är välkänd bland eleverna. Skolan måste försäkra sig om att skrivningarna speglar de specifika förhållanden som råder på skolans olika enheter, ge eleverna möjlighet till deltagande i arbetet med planen och arbeta för att bättre förankra innehållet i planen hos eleverna.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Bedömning och betyg

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att betyg inte sätts och utfärdas enligt författningarnas krav på Industriprogrammets programinriktade individuella program.

Författningsstöd:

7 kap. 8 § gymnasieförordningen

Motivering:

Elever vid Programinriktat individuellt program erbjuds möjlighet att stärka grundskolebetygen för att öka meritvärdet. Detta genomförs i samarbete med Christinaskolan. En elev som har gått ett individuellt program får slutbetyg efter att ha fullföljt den studieplan som har lagts upp för eleven.

Rektorn i gymnasieskolan utfärdar betyg för de kurser eleven läst inom gymnasieskolan. Rektorn i grundskolan (Christinaskolan) utfärdar slutbetyg för de kurser eleven läst inom grundskolan. Det är dock rektorn i gymnasieskolan som ska utfärda det nya slutbetyget från grundskolan.

Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att eleverna inte erbjuds valbara kurser i enlighet med författningarnas krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 §, 17 § och 19 § gymnasieförordningen

Skolverkets föreskrifter och allmänna råd om kurser i gymnasieskolans nationella program

Motivering:*Obligatoriska valbara kurser*

Enligt gymnasieförordningen består ett nationellt program av kärnämneskurser, för programmet och i förekommande fall för inriktningen gemensamma karaktärsämneskurser, valbara kurser, individuellt val och projektarbete. Det är Statens Skolverk som beslutar om vilka ämnen och kurser som ska ingå i respektive program och i de nationellt fastställda inriktningarna. Det finns också föreskrifter och allmänna råd om valbara kurser och hur det valbara utrymmet kan utnyttjas.

I de poängplaner som Strömbackaskolan upprättat för Fordonsprogrammet och Industriprogrammet finns felaktigheter. Det finns obligatoriska kurser inom det valbara utrymmet vilket inskränker utrymmet för elevernas valmöjligheter. Det valbara utrymmet kan visserligen utnyttjas på olika sätt för att tillgodose kravet på breddning och fördjupning. En möjlighet är att skapa kurspaket eller profileringar som skolan låter eleverna välja mellan. En annan möjlighet är att låta elever fritt välja från ett urval av kurser. Kombinationer av kurspaket och fritt valda kurser kan också tänkas. Gemen-

samt för alla alternativ är dock att det ska vara ett val för eleven. Genom att införa obligatoriska kurser inom det valbara utrymmet inskränker skolan elevens valmöjligheter.

Garanterat valbara kurser

Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2008:70) och allmänna råd om kurser i gymnasieskolans nationella program anger vilka kurser som ska erbjudas på respektive nationellt program inom ramen för valbara kurser eller individuellt val. För Fordonsprogrammet och Industriprogrammet är det kurserna Engelska B och C samt Matematik B och C som ska erbjudas. Skolan är således skyldig att anordna dessa kurser om det finns elever som vill läsa dessa kurser.

Skolinspektionen har tagit del av ovanstående programs poängplaner. I planerna framgår inte samtliga av de kurser som ska vara garanterat valbara för respektive program. De intervjuade eleverna hade heller ingen kännedom om dessa. Tillsynen visar således på en stor osäkerhet om huruvida eleverna faktiskt får reella möjligheter att välja och genomföra de kurser som enligt författningarna ska erbjudas eleverna på respektive program. I intervjuer framkommer uppgifter om problem med kurser som är förlagda till samma schemaposition. Schemakrockar kan uppstå som innebär att elever ibland tvingas avstå från de önskade kurserna.

Det framstår som oerhört viktigt att skolan först och främst säkerställer att de garanterat valbara kurserna erbjuds och anordnas på ett sådant sätt att det är möjligt för eleverna att genomföra dem. Det är också viktigt att skolan är tydlig i sin information till eleverna om vilka kurser och kombinationer som är möjliga att läsa inom respektive program. Skolan måste ge eleverna möjlighet att planera sin utbildning i ett tidigt skede för att de i så stor utsträckning som möjligt ska få plats med de kurser som är nödvändiga för framtida yrkesliv och studier.

Kurser som kan ge extra meritpoäng

Från och med höstterminen 2010 gäller nya tillträdesregler för antagning till högskolestudier. Sökande till högskolan kan tillgodoräkna sig meritpoäng i vissa kurser som de läst i gymnasieskolan. De kurser som kan ge meritpoäng är dels språkkurser, dels kurser på högre nivå i matematik och engelska. Vissa av dessa kurser är som nämnts ovan garanterat valbara enligt Skolverkets föreskrifter. Dessutom kan kurser för bredd och fördjupning inom olika områden ge både särskild behörighet och meritpoäng beroende på vilken högskoleutbildning eleven söker. Som mest kan kurserna höja elevens meritvärde med 2,5 poäng.

Även när det gäller dessa kurser framkommer en osäkerhet om de i realiteten kan väljas av eleverna. Skolinspektionen vill framhålla vikten av att gymnasieskolan även arbetar för att eleverna ska kunna välja andra kurser som kan ge extra meritpoäng utöver de garanterat valbara kurserna. För att eleverna på Strömbackaskolan ska kunna konkurrera på lika villkor om utbildningsplatser på attraktiva högskoleutbildningar är det givetvis av största vikt för dem att ha reella möjligheter att välja kurser som kan ge meritpoäng. Skolinspektionen vill i sammanhanget också framhålla att gymnasieför-

ordningen reglerar att eleverna inom ramen för det individuella valet ska erbjudas varje kurs som förekommer på ett nationellt program i kommunen. De meritgivande kurserna ska också kunna erbjudas inom ramen för fullständigt program, 2 500 poäng.

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att de åtgärdsprogram som utarbetas på Fordonsprogrammet och Industriprogrammet inte motsvarar kraven i gymnasieförordningen.

Författningsstöd:

8 kap. 1 a § gymnasieförordningen

Motivering:

I arbetet med att identifiera elever i svårigheter följer Fordonsprogrammet och Industriprogrammet den arbetsgång som gäller för Piteå kommuns skolor. Arbetslagen följer regelbundet elevernas skolsituation och lärarna genomför, vid behov, förändringar i elevernas lärandesituation. Rektorn informeras och elevvårdskonferenser genomförs där beslut om åtgärder samt utarbetande av åtgärdsprogram sker.

Av åtgärdsprogrammen ska det enligt gymnasieförordningen framgå vilka behov eleven har, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Innehållet i de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av har en tydlig struktur och sammanfattas under rubrikerna Nulägesbeskrivning, Mål, Åtgärder/Ansvar/Tidplan samt Utvärdering. Programmen saknar dock en tydlig beskrivning av elevens behov. I flera program anges att problemet är att eleven har hög frånvaro. Det är en viktig signal om att eleven kan behöva särskilt stöd, men själva beskrivningen av elevens behov saknas i flera fall. I de granskade åtgärdsprogrammen anges inte heller hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas, utan endast datum för uppföljningen.

Tillsynsprotokoll för Naturvetenskapsprogrammet och Teknikprogrammet

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att eleverna på Teknikprogrammet mestadels uppnår resultat som ligger lägre än, eller i nivå med riket. Skolan måste vidta åtgärder så att alla elever ges förutsättningar att uppnå lägst målen för Godkänt i alla kurser.

Författningsstöd:

Läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 2.1. Kunskaper

Programsmål

Kursplaner

Motivering:

Andelen elever på Teknikprogrammet som lämnar skolan med slutbetyg inom fyra år har varierat de senaste tre åren, från cirka 88 procent år 2008 till cirka 98 procent år 2009 och 78 procent år 2010 (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 85 procent). Av dessa elever fick cirka 96 procent grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier år 2008 jämfört med cirka 85 procent år 2009–2010 (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 89 procent). Den genomsnittliga betygspoängen för elever med slutbetyg har ökat från 13,5 läsåret 2006/07 till 13,8 läsåret 2009/10 (riksgenomsnittet var 14,0). Av eleverna som fick slutbetyg år 2010 fick över 90 procent godkänt i alla kärnämneskurser. Andelen elever med utökat program är något lägre än riksgenomsnittet (cirka 40 procent jämfört med cirka 45 procent i riket).

På Teknikprogrammet läser många elever ett utökat program. I programmets kvalitetsredovisning eller i andra uppföljningar och utvärderingar av kunskapsresultaten framkommer inget resonemang hur detta kan påverka resultaten. En elev ska beviljas att utöka sitt gymnasieprogram endast om rektorn bedömer att eleven kan antas kunna tillgodogöra sig undervisningen på ett tillfredsställande sätt. Detta gäller undervisningen på såväl det ordinarie gymnasieprogrammet som på de frivilliga kurserna som programmet utökas med. Eftersom betygresultaten på detta program i några avseenden försämrats de senaste åren samtidigt som andelen elever med utökat program har ökat, bör denna faktor ingå i programmets analys av kunskapsresultaten.

Mot bakgrund av att skolan behöver förbättra sin uppföljning och utvärdering av resultat och stödinsatser samt att alla elever inte når målen för utbildningen behöver skolan vidta åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Lärares bedömning och utvärdering****Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att Strömbackaskolan i högre grad behöver skapa forum för diskussioner om bedömning och betygssättning, både inom skolan och med andra skolor.

Författningsstöd:

Läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 2.1 Kunskaper samt avsnitt 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna

Motivering:

Enligt intervjuer med rektor och lärare diskuteras bedömningsfrågor och betygssättning utifrån behov vid särskilt svårbedömda fall. I vissa fall sker sambedömning av elevers resultat utifrån kursplanemål och betygskriterier. Lärarna anger att jämförelser med resultat i de nationella proven är ett bra verktyg vid betygssättningen. Det finns dock ingen systematik gällande diskussioner om tolkningen av kursplanemål och betygskriterier med syftet att lärarnas bedömning och betygssättning ska bli så likvärdig och rättvisande som möjligt. Intervjuade elever är överens om att det är olika bedömning beroende på vilket program de läser. Lärarna lyfter å sin sida fram bedömning och betygssättning av projektarbetena som ett problemområde.

Den samlade bilden är att det inte sker någon organiserad samverkan kring dessa frågor, varken på skolan eller med andra skolor. Skolinspektionen vill poängtera att för att kunna uppnå en så likvärdig och rättvis bedömning som möjligt är det av största vikt att mål och betygskriterier blir föremål för ständig diskussion mellan betygssättande lärare på skolan såväl som med lärare på andra program och skolor.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn följer upp och utvärderar resultaten men att arbetet behöver omfatta fler ämnen samt systematiseras inom och mellan programmen. Rektorn behöver också, på en programövergripande nivå, regelbundet utvärdera och ompröva de särskilda stödinsatser som ges.

Författningsstöd:

Läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 2.6 Rektors ansvar

Programmål och kursplaner

Motivering:*Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten*

Rektorn och lärarna vid Teknik- och Naturvetenskapsprogrammet arbetar med att följa upp och utvärdera kunskapsresultaten. Fokus i arbetet ligger på de skillnader i resultat som finns i kärnämnen. Tillsynen visar att karaktärsämnena inte följs upp och utvärderas lika organiserat. Det finns ingen gemensam modell för hur uppföljningen och utvärderingen ska gå till utan lärarnas metoder att följa upp kunskapsresultaten varierar mellan olika arbetslag och ämnesgrupper. Enligt rektorn behöver arbetet med att analysera och vidta åtgärder förbättras och ske mer regelbundet under läsåret.

Tillsynen visar att det finns behov av att systematisera uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten samt att förbättra arbetet med att analysera och vidta åtgärder. Detta för att kunna vidta relevanta åtgärder för att ytterligare förbättra kunskapsresultaten.

Utvärdering och omprövning av de särskilda stödinsatser som ges

Naturvetenskapsprogrammet och Teknikprogrammet har ett elevhälsoteam där skolsköterska, kurator, specialpedagog samt studie- och yrkesvägledare ingår. Rutiner finns för hur ärenden ska tas upp i elevhälsoteamet, som ett led i utredningen av elevens behov. Tillsynen visar att det finns ett fungerande samarbete mellan rektorn, lärarna och elevhälsoteamet där utvärdering och omprövning av särskilda stödinsatser sker på individnivå. I intervjuer med rektorn, lärare samt elevhälsoteamet framkommer dock att det inte genomförs någon regelbunden utvärdering och omprövning på en programövergripande nivå av de stödinsatser som genomförs.

En specialpedagogtjänst inrättades vid skolan efter beslut från nämnden. Vid intervjuer med lärarna framkommer att det inte finns någon tydlig arbetsbeskrivning för specialpedagogen. Det är ingen kritik mot funktionen eller personen som sådan men lärarna anser att det är otydligt vilken roll specialpedagogen har vid skolan, och vad lärarna kan förvänta sig. Skolinspektionen vill poängtera vikten av att specialpedagogens roll och funktion förtydligas.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Strömbackaskolan inte har en årlig plan mot kränkande behandling som motsvarar kraven i skollagen. Planen behöver också förankras bättre hos eleverna.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

I intervjuer med såväl rektorn som elever och personal framträder en bild av att arbetsmiljön på Strömbackaskolan präglas av öppenhet och trivsel. Relationerna mellan elever och mellan personal och elever beskrivs som goda.

Strömbackaskolan har en likabehandlingsplan från läsåret 2009/10. Av planen framgår främst hur skolan ska arbeta för att motverka diskriminering. Planen är allmänt hållen och speglar inte de specifika förhållanden som gäller för Strömbackaskolans olika enheter. Planen utgår inte från någon kartläggning av otrygga situationer vid någon av de verksamheter som planen omfattar. Det framgår inte om, eller vilka riskområden som identifierats och inte heller vilka åtgärder som i så fall ska kopplas till eventuella områden. I detta sammanhang vill Skolinspektionen poängtera vikten av att skolan kartlägger och beaktar de statuskillnader mellan olika program och elevgrupper som råder på skolan. Vidare har incidenter inträffat i gymnasiesärskolans verksamhet med elever som inte tillhör verksamheten, vilket också behöver beaktas vid en kartläggning.

En plan mot kränkande behandling ska även innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som verksamheten avser påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Skolinspektionen vill framhålla att regleringen i skollagen kräver att en ny plan upprättas årligen. Det är således inte tillräckligt att bara se över den gamla. Vidare ska planen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna. Tillsynen visar att eleverna inte bereds möjlighet att medverka i detta arbete. Det är också tydligt att planen mot kränkande behandling inte är välkänd bland eleverna. Skolan måste försäkra sig om att skrivningarna speglar de specifika förhållanden som råder på skolans olika enheter, ge eleverna möjlighet till deltagande i arbetet med planen och arbeta för att bättre förankra innehållet i planen hos eleverna.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att eleverna inte erbjuds valbara kurser i enlighet med författningarnas krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 §, 17 § och 19 § gymnasieförordningen

Skolverkets föreskrifter och allmänna råd om kurser i gymnasieskolans nationella program

Motivering:

Garanterat valbara kurser

Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2008:70) och allmänna råd om kurser i gymnasieskolans nationella program anger vilka kurser som ska erbjudas på respektive nationellt program inom ramen för valbara kurser eller individuellt val. För Naturvetenskapsprogrammet är det kurserna Biologi B, Engelska C, Fysik B, Kemi B samt Matematik E som ska erbjudas. För Teknikprogrammet är det kurserna Engelska C, Fysik B samt Matematik D och E. Skolan är således skyldig att anordna dessa kurser om det finns elever som vill läsa dessa kurser.

Skolinspektionen har tagit del av ovanstående programs poängplaner. I planerna framgår inte alla kurser som ska vara garanterat valbara för respektive program. De intervjuade eleverna hade heller ingen kännedom om samtliga kurser som ska vara garanterat valbara. Tillsynen visar således på en stor osäkerhet om huruvida eleverna faktiskt får reella möjligheter att välja och genomföra de kurser som enligt författningarna ska erbjudas eleverna på respektive program. I intervjuer framkommer uppgifter om problem med kurser som är förlagda till samma schemaposition. Schemakrockar kan uppstå som innebär att elever ibland tvingas avstå från de önskade kurserna.

Det framstår som oerhört viktigt att skolan först och främst säkerställer att de garanterat valbara kurserna erbjuds och anordnas på ett sådant sätt att det är möjligt för eleverna att genomföra dem. Det är också viktigt att skolan är tydlig i sin information till eleverna om vilka kurser och kombinationer som är möjliga att läsa inom respektive program. Skolan måste ge eleverna möjlighet att planera sin utbildning i ett tidigt skede för att de i så stor utsträckning som möjligt ska få plats med de kurser som är nödvändiga för framtida yrkesliv och studier.

Kurser som kan ge meritpoäng

Från och med höstterminen 2010 gäller nya tillträdesregler för antagning till högskolestudier. Sökande till högskolan kan tillgodoräkna sig meritpoäng i vissa kurser som de läst i gymnasieskolan. De kurser som kan ge meritpoäng är dels språkkurser, dels kurser på högre nivå i matematik och engelska. Vissa av dessa kurser är som nämnts ovan garanterat valbara enligt Skolverkets föreskrifter. Dessutom kan kurser för bredd och fördjupning inom olika områden ge både särskild behörighet och meritpoäng beroende på vilken högskoleutbildning eleven söker. Som mest kan kurserna höja elevens meritvärde med 2,5 poäng.

Även när det gäller dessa kurser framkommer en osäkerhet om de i realiteten kan väljas av eleverna. Skolinspektionen vill framhålla vikten av att gymnasieskolan även arbetar för att eleverna ska kunna välja andra kurser som kan ge extra meritpoäng utöver de garanterat valbara kurserna. För att eleverna på Strömbackaskolan ska kunna konkurrera på lika villkor om utbildningsplatser på attraktiva högskoleutbildningar är det givetvis av största vikt för dem att ha reella möjligheter att välja kurser som kan ge meritpoäng. Skolinspektionen vill i sammanhanget också framhålla att gymnasieförordningen reglerar att eleverna inom ramen för det individuella valet ska erbjudas varje kurs som förekommer på ett nationellt program i kommunen. De meritgivande kurserna ska också kunna erbjudas inom ramen för fullständigt program, 2 500 poäng.

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att de åtgärdsprogram som utarbetas på Naturvetenskapsprogrammet och Teknikprogrammet inte motsvarar kraven i gymnasieförordningen.

Författningsstöd:

8 kap. 1 a § gymnasieförordningen

Motivering:*Åtgärdsprogram*

Lärarna i samarbete med specialpedagogen utarbetar åtgärdsprogram till de elever som är i behov av särskilt stöd. I arbetet med att identifiera elever i svårigheter följer Naturvetenskapsprogrammet och Teknikprogrammet den arbetsgång som gäller för Piteå kommuns skolor. Arbetslagen följer regelbundet elevernas skolsituation och lärarna genomför ständigt förändringar i elevernas lärandesituation. Rektorn informeras och elevvårdskonferenser genomförs där beslut om åtgärder samt utarbetande av åtgärdsprogram sker. Programmen har tillgång till specialpedagog som har ett övergripande ansvar.

Av åtgärdsprogrammet ska det enligt gymnasieförordningen framgå vilka behoven är, hur det ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Innehållet i de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av sammanfattas under rubrikerna Nulägesbeskrivning, Mål, Åtgärder/Ansvar/Tidsplan och Uppföljning. Programmen saknar dock en tydlig beskrivning av elevens behov. I flera program anges att problemet är att eleven har hög frånvaro. Det är en viktig signal om att eleven kan behöva särskilt stöd, men själva beskrivningen av elevens behov saknas. I åtgärdsprogram anges inte heller hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas, utan endast datum för uppföljningen.

Tillsynsprotokoll för Estetiska programmet, Hotell- och restaurangprogrammet, Medieprogrammet och Yrkesdansarprogrammet

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att eleverna på Estetiska programmet, Hotell- och restaurangprogrammet samt Medieprogrammet mestadels uppnår resultat som ligger högre än, eller i nivå med riket. Skolan måste dock, så länge det finns elever som inte uppnår målen, fortsätta sitt arbete för att ge samtliga elever förutsättningar att uppnå lägst målen för Godkänt i alla kurser.

Författningsstöd:

Läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 2.1. Kunskaper

Programmål

Kursplaner

Motivering:

Andelen elever på Estetiska programmet som lämnar skolan med slutbetyg inom fyra år har ökat de senaste tre åren, från cirka 75 procent år 2008 till cirka 88 procent år 2010 (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 81 procent). Av dessa elever fick cirka 93 procent grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier år 2008–2009 jämfört med 100 procent år 2010 (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 91 procent). Den genomsnittliga betygspoängen för elever med slutbetyg har ökat från 13,6 läsåret 2006/07 till 14,8 läsåret 2009/10 (riksgenomsnittet var 14,9). Av eleverna som fick slutbetyg år 2010 fick över 93 procent godkänt i alla kärnämneskurser. Flickor har en högre genomsnittlig betygspoäng jämfört med pojkar.

Andelen elever på Hotell- och restaurangprogrammet som lämnar skolan med slutbetyg inom fyra år har ökat de senaste tre åren, från cirka 58 procent år 2008 till cirka 68 procent år 2010 (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 75 procent). Av dessa elever fick cirka 77 procent grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 73 procent). Den genomsnittliga betygspoängen för elever med slutbetyg har ökat från 11,9 läsåret 2008/09 till 12,4 läsåret 2009/10 (riksgenomsnittet var 12,7). Resultat avseende den genomsnittliga betygspoängen saknas för läsåren 2006/07 och 2007/08 på grund av få elever. Av eleverna som fick slutbetyg år 2010 fick över 90 procent godkänt i alla kärnämneskurser förutom i Matematik A samt Idrott och hälsa där 73–77 procent fick minst Godkänt betyg.

Andelen elever på Medieprogrammet som lämnar skolan med slutbetyg inom fyra år har varierat de senaste tre åren, från cirka 93 procent år 2008 till cirka 83 procent år 2009

och 100 procent år 2010 (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 78 procent). Av dessa elever fick cirka 88 procent grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 86 procent). Den genomsnittliga betygspoängen för elever med slutbetyg har minskat från 13,3 läsåret 2006/07 till 13,2 läsåret 2009/10 (riksgenomsnittet var 13,7). Av eleverna som fick slutbetyg år 2010 fick över 93 procent godkänt i alla kärnämneskurser förutom i idrott och hälsa där cirka 90 procent fick Godkänt betyg.

Mot bakgrund av att alla elever inte når målen för utbildningen och att det finns brister i arbetet med uppföljning och utvärdering behöver skolan vidta åtgärder för att ytterligare förbättra måluppfyllelsen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Strömbackaskolan i högre grad behöver skapa forum för diskussioner om bedömning och betygssättning, både inom skolan och med andra skolor. Lärarna måste också förbättra uppföljningen av den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen.

Författningsstöd:

Läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 2.1 Kunskaper samt avsnitt 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna

Läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 2.5 Bedömning och betygssättning.

Motivering:

Lärarnas samverkan inom skolan och med andra skolor

Enligt intervjuer med rektor och lärare diskuteras bedömningsfrågor och betygssättning utifrån behov vid särskilt svårbedömda fall. I vissa fall sker sambedömning av elevers resultat utifrån kursplanemål och betygskriterier. Lärarna anger att jämförelser med resultat i de nationella proven är ett bra verktyg vid betygssättningen. Det finns dock ingen systematik gällande diskussioner om tolkningen av kursplanemål och betygskriterier med syftet att lärarnas bedömning och betygssättning ska bli så likvärdig och rättvisande som möjligt. Intervjuade elever är överens om att det är olika bedömning beroende på vilket program de läser.

Den samlade bilden är att det inte sker någon organiserad samverkan kring dessa frågor, varken på skolan eller med andra skolor. Skolinspektionen vill poängtera att för att kunna uppnå en så likvärdig och rättvis bedömning som möjligt är det av största vikt att mål och betygskriterier blir föremål för ständig diskussion mellan betygssättande lärare på skolan såväl som med lärare på andra program och skolor.

Lärarnas uppföljningen av den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen

Intervjuer med lärare och rektor visar att det inte finns några tydliga rutiner för uppföljning av vilka kunskaper som eleverna får i den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen (APU). Det är en stor variation av i vilken omfattning lärarna följer upp och besöker elevernas APU. Huvuddelen av kontakten med eleverna under APU:n sker via telefon och besök förekommer sällan. Lärare såväl som rektor uppger att det är tidsbristen som begränsar möjligheterna att göra besök.

Skolinspektionen vill poängtera att det är skolan som har ansvar för att APU:n ger eleverna de kunskaper och färdigheter som utbildningen syftar till. Utifrån rektorns, lärarnas och elevernas beskrivning är det tveksamt om lärarna har underlag för att bedöma de kunskaper eleverna får ute på arbetsplatserna.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn följer upp och utvärderar resultaten men att arbetet behöver omfatta fler ämnen samt systematiseras inom och mellan programmen. Rektor behöver också, på en programövergripande nivå, regelbundet utvärdera och ompröva de särskilda stödinsatser som ges.

Författningsstöd:

Läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 2.6 Rektors ansvar

Programmål och kursplaner

Motivering:

Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten

Rektorn och lärarna följer delvis upp och utvärderar kunskapsresultaten i kärnämnen. Tillsynen visar dock att karaktärsämnen inte följs upp och utvärderas lika organiserat. Det finns ingen gemensam modell för hur uppföljningen och utvärderingen ska gå till utan lärarnas metoder att följa upp kunskapsresultaten varierar mellan olika arbetslag och ämnesgrupper. Enligt rektorn behöver arbetet med att analysera och vidta åtgärder förbättras och ske mer regelbundet under läsåret.

Tillsynen visar att det finns behov av att systematisera uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten samt att förbättra arbetet med att analysera och vidta åtgärder.

Detta för att kunna vidta relevanta åtgärder för att ytterligare förbättra kunskapsresultaten.

Utvärdering och omprövning av de särskilda stödinsatser som ges

Estetiska programmet, Hotell- och restaurangprogrammet, Medieprogrammet och Yrkesdansarprogrammet har ett elevhälsoteam där skolsköterska, kurator, specialpedagog samt studie- och yrkesvägledare ingår. Rutiner finns för hur ärenden ska tas upp i elevhälsoteamet, som ett led i utredningen av elevens behov. Tillsynen visar att det finns ett fungerande samarbete mellan rektorn, lärarna och elevhälsoteamet där utvärdering och omprövning av särskilda stödinsatser sker på individnivå. I intervjuer med rektorn, lärare samt elevhälsoteamet framkommer dock att det inte genomförs någon regelbunden utvärdering och omprövning på en programövergripande nivå av de stödinsatser som genomförs.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Strömbackaskolan inte har en årlig plan mot kränkande behandling som motsvarar kraven i skollagen. Planen behöver också förankras bättre hos eleverna.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

I intervjuer med såväl rektorn som elever och personal framträder en bild av att arbetsmiljön på Strömbackaskolan präglas av öppenhet och trivsel. Relationerna mellan elever och mellan personal och elever beskrivs som goda.

Strömbackaskolan har en likabehandlingsplan från läsåret 2009/10. Av planen framgår främst hur skolan ska arbeta för att motverka diskriminering. Planen är allmänt hållen och speglar inte de specifika förhållanden som gäller för Strömbackaskolans olika enheter. Planen utgår inte från någon kartläggning av otrygga situationer vid någon av de verksamheter som planen omfattar. Det framgår inte om, eller vilka riskområden som identifierats och inte heller vilka åtgärder som i så fall ska kopplas till eventuella områ-

den. I detta sammanhang vill Skolinspektionen poängtera vikten av att skolan kartlägger och beaktar de statuskillnader mellan olika program och elevgrupper som råder på skolan. Vidare har incidenter inträffat i gymnasiesärskolans verksamhet med elever som inte tillhör verksamheten, vilket också behöver beaktas vid en kartläggning.

En plan mot kränkande behandling ska även innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som verksamheten avser påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Skolinspektionen vill framhålla att regleringen i skollagen kräver att en ny plan upprättas årligen. Det är således inte tillräckligt att bara se över den gamla. Vidare ska planen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna. Tillsynen visar att eleverna inte bereds möjlighet att medverka i detta arbete. Det är också tydligt att planen mot kränkande behandling inte är välkänd bland eleverna. Skolan måste försäkra sig om att skrivningarna speglar de specifika förhållanden som råder på skolans olika enheter, ge eleverna möjlighet till deltagande i arbetet med planen och arbeta för att bättre förankra innehållet i planen hos eleverna.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Bedömning och betyg

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att betyg inte sätts och utfärdas enligt författningarnas krav på Hotell- och restaurangprogrammets programinriktade individuella program.

Författningsstöd:

7 kap. 8 § gymnasieförordningen

Motivering:

Elever vid Programinriktat individuellt program erbjuds möjlighet att stärka grundskolebetygen för att öka meritvärdet. Detta genomförs i samarbete med Christinaskolan. En elev som har gått ett individuellt program får slutbetyg efter att ha fullföljt den studieplan som har lagts upp för eleven.

Rektorn i gymnasieskolan utfärdar betyg för de kurser eleven läst inom gymnasieskolan. Rektorn i grundskolan (Christinaskolan) utfärdar slutbetyg för de kurser eleven läst inom grundskolan. Det är dock rektorn i gymnasieskolan som ska utfärda det nya slutbetyget från grundskolan.

Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att eleverna inte erbjuds valbara kurser i enlighet med författningarnas krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 §, 17 § och 19 § gymnasieförordningen

Skolverkets föreskrifter och allmänna råd om kurser i gymnasieskolans nationella program

Motivering:*Garanterat valbara kurser*

Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2008:70) och allmänna råd om kurser i gymnasieskolans nationella program anger vilka kurser som ska erbjudas på respektive nationellt program inom ramen för valbara kurser eller individuellt val. För Estetiska programmet är det kurserna Engelska C, Matematik C och D som ska erbjudas. För Hotell- och restaurangprogrammet är det kurserna Engelska B och C samt Matematik B och C. För Medieprogrammet är det kurserna Engelska B och C, Historia A samt Matematik B och C. Skolan är således skyldig att anordna dessa kurser om det finns elever som vill läsa dessa kurser.

Skolinspektionen har tagit del av ovanstående programs poängplaner. I planerna framgår inte alla kurser som ska vara garanterat valbara för respektive program. De intervjuade eleverna hade heller ingen kännedom om samtliga kurser som ska vara garanterat valbara. Tillsynen visar således på en stor osäkerhet om huruvida eleverna faktiskt får reella möjligheter att välja och genomföra de kurser som enligt författningarna ska erbjudas eleverna på respektive program. I intervjuer framkommer uppgifter om problem med kurser som är förlagda till samma schemaposition. Schemakrockar kan uppstå som innebär att elever ibland tvingas avstå från de önskade kurserna.

Det framstår som oerhört viktigt att skolan först och främst säkerställer att de garanterat valbara kurserna erbjuds och anordnas på ett sådant sätt att det är möjligt för eleverna att genomföra dem. Det är också viktigt att skolan är tydlig i sin information till eleverna om vilka kurser och kombinationer som är möjliga att läsa inom respektive program. Skolan måste ge eleverna möjlighet att planera sin utbildning i ett tidigt skede för att de i så stor utsträckning som möjligt ska få plats med de kurser som är nödvändiga för framtida yrkesliv och studier.

Kurser som kan ge extra meritpoäng

Från och med höstterminen 2010 gäller nya tillträdesregler för antagning till högskolestudier. Sökande till högskolan kan tillgodoräkna sig meritpoäng i vissa kurser som

de läst i gymnasieskolan. De kurser som kan ge meritpoäng är dels språkkurser, dels kurser på högre nivå i matematik och engelska. Vissa av dessa kurser är som nämnts ovan garanterat valbara enligt Skolverkets föreskrifter. Dessutom kan kurser för bredd och fördjupning inom olika områden ge både särskild behörighet och meritpoäng beroende på vilken högskoleutbildning eleven söker. Som mest kan kurserna höja elevens meritvärde med 2,5 poäng.

Även när det gäller dessa kurser framkommer en osäkerhet om de i realiteten kan väljas av eleverna. Skolinspektionen vill framhålla vikten av att gymnasieskolan även arbetar för att eleverna ska kunna välja eventuella andra kurser som kan ge extra meritpoäng utöver de garanterat valbara kurserna. För att eleverna på Strömbackaskolan ska kunna konkurrera på lika villkor om utbildningsplatser på attraktiva högskoleutbildningar är det givetvis av största vikt för dem att ha reella möjligheter att välja kurser som kan ge meritpoäng. Skolinspektionen vill i sammanhanget också framhålla att gymnasieförordningen reglerar att eleverna inom ramen för det individuella valet ska erbjudas varje kurs som förekommer på ett nationellt program i kommunen. De meritgivande kurserna ska också kunna erbjudas inom ramen för fullständigt program, 2 500 poäng.

Obligatoriska valbara kurser

Enligt gymnasieförordningen består ett nationellt program av kärnämneskurser, för programmet och i förekommande fall för inriktningen gemensamma karaktärsämneskurser, valbara kurser, individuellt val och projektarbete. Det är Statens Skolverk som beslutar om vilka ämnen och kurser som ska ingå i respektive program och i de nationellt fastställda inriktningarna. Det finns också föreskrifter och allmänna råd om valbara kurser och hur det valbara utrymmet kan utnyttjas.

I de poängplaner som Strömbackaskolan upprättat för Estetiska programmet, Hotell- och restaurangprogrammet och Medieprogrammet finns felaktigheter. Det finns obligatoriska kurser inom det valbara utrymmet vilket inskränker utrymmet för elevernas valmöjligheter. Det valbara utrymmet kan visserligen utnyttjas på olika sätt för att tillgodose kravet på breddning och fördjupning. En möjlighet är att skapa kurspaket eller profileringar som skolan låter eleverna välja mellan. En annan möjlighet är att låta elever fritt välja från ett urval av kurser. Kombinationer av kurspaket och fritt valda kurser kan också tänkas. Gemensamt för alla alternativ är dock att det ska vara ett val för eleven. Genom att införa obligatoriska kurser inom det valbara utrymmet inskränker skolan elevens valmöjligheter. Exempelvis finns för elever med inriktning "bild och form" vid Estetiska programmet inget utrymme alls för egna val inom valbara kurser.

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att de åtgärdsprogram som utarbetas på Estetiska programmet, Hotell- och restaurangprogrammet, Mediaprogrammet och Yrkesdansarprogrammet inte motsvarar kraven i gymnasieförordningen.

Författningsstöd:

8 kap. 1 a § gymnasieförordningen

Motivering:

Lärarna i samarbete med specialpedagogen utarbetar åtgärdsprogram till de elever som är i behov av särskilt stöd. I arbetet med att identifiera elever i svårigheter följer Estetiska programmet, Hotell- och restaurangprogrammet, Mediaprogrammet och Yrkesdansarprogrammet den arbetsgång som gäller för Piteå kommuns skolor. Arbetslagen följer regelbundet elevernas skolsituation och lärarna genomför ständigt förändringar i elevernas lärandesituation. Rektorn informeras och elevvårdskonferenser genomförs där beslut om åtgärder samt utarbetande av åtgärdsprogram sker. Programmen har tillgång till specialpedagog som har ett övergripande ansvar.

Av åtgärdsprogrammet ska det enligt gymnasieförordningen framgå vilka behoven är, hur det ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Innehållet i de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av sammanfattas under rubrikerna Nulägesbeskrivning, Mål, Åtgärder/Ansvar/Tidsplan och Uppföljning. Det finns även ett deldokument för utvärdering av åtgärdsprogram med beslut om att avsluta ärendet eller att upprätta nytt åtgärdsprogram. Programmen saknar dock en tydlig beskrivning av elevens behov. I åtgärdsprogram anges inte heller hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas, utan endast datum för uppföljningen.

Tillsynsprotokoll för Barn- och fritidsprogrammet, Omvårdnadsprogrammet och Individuellt program

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att eleverna på Barn- och fritidsprogrammet samt Omvårdnadsprogrammet mestadels uppnår resultat som ligger högre än, eller i nivå med riket. Skolan måste dock, så länge det finns elever som inte uppnår målen, fortsätta sitt arbete för att ge samtliga elever förutsättningar att uppnå lägst målen för Godkänt i alla kurser.

Författningsstöd:

Läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 2.1. Kunskaper

Programsmål

Kursplaner

Motivering:

Andelen elever på Barn- och fritidsprogrammet som lämnar skolan med slutbetyg inom fyra år har ökat de senaste tre åren, från cirka 94 procent år 2008 till cirka 98 procent år 2010 (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 77 procent). Av dessa elever fick cirka 95 procent grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 80 procent). Den genomsnittliga betygspoängen för elever med slutbetyg har ökat från 13,6 läsåret 2006/07 till 13,9 läsåret 2009/10 (riksgenomsnittet var 12,8). Av eleverna som fick slutbetyg år 2010 fick över 93 procent godkänt i alla kärnämneskurser. Flickor har en högre genomsnittlig betygspoäng jämfört med pojkar.

Andelen elever på Omvårdnadsprogrammet som lämnar skolan med slutbetyg inom fyra år har varierat de senaste tre åren, från cirka 94 procent år 2008 till cirka 86 procent år 2009 och cirka 91 procent år 2010 (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 77 procent). Av dessa elever fick cirka 96 procent grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 82 procent). Den genomsnittliga betygspoängen för elever med slutbetyg har ökat från 13,6 läsåret 2006/07 till 14,3 läsåret 2009/10 (riksgenomsnittet var 13,4). Av eleverna som fick slutbetyg år 2010 fick över 96 procent godkänt i alla kärnämneskurser.

Andelen elever på Individuellt program som lämnar skolan med slutbetyg inom fyra år har ökat de senaste tre åren, från cirka 24 procent år 2008 till cirka 40 procent år 2010 (riksgenomsnittet för år 2010 var cirka 20 procent).

Mot bakgrund av att alla elever inte når målen för utbildningen och att det finns brister i arbetet med uppföljning och utvärdering behöver skolan vidta åtgärder för att ytterligare förbättra måluppfyllelsen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Strömbackaskolan i högre grad behöver skapa forum för diskussioner om bedömning och betygssättning, både inom skolan och med andra skolor.

Författningsstöd:

Läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 2.1 Kunskaper samt avsnitt 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna

Motivering:

Enligt intervjuer med rektor och lärare diskuteras bedömningsfrågor och betygssättning utifrån behov vid särskilt svårbedömda fall. I vissa fall sker sambedömning av elevers resultat utifrån kursplanemål och betygskriterier. Det finns dock ingen systematik gällande diskussioner om tolkningen av kursplanemål och betygskriterier med syftet att lärarnas bedömning och betygssättning ska bli så likvärdig och rättvisande som möjligt. Intervjuade elever är överens om att det är olika bedömning beroende på vilket program de läser.

Den samlade bilden är att det inte sker någon organiserad samverkan kring dessa frågor, varken på skolan eller med andra skolor. Skolinspektionen vill poängtera att för att kunna uppnå en så likvärdig och rättvis bedömning som möjligt är det av största vikt att mål och betygskriterier blir föremål för ständig diskussion mellan betygssättande lärare på skolan såväl som med lärare på andra program och skolor.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn följer upp och utvärderar resultaten men att arbetet behöver omfatta fler ämnen samt systematiseras inom och mellan programmen. Rektorn behöver också, på en programövergripande nivå, regelbundet utvärdera och ompröva de särskilda stödinsatser som ges.

Författningsstöd:

Läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 2.6 Rektors ansvar
Programmål och kursplaner

Motivering:*Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten*

Rektorn och lärarna arbetar med att följa upp och utvärdera kunskapsresultaten. Fokus i arbetet ligger på de skillnader i resultat som uppvisas i kärnämnen. Tillsynen visar att karaktärsämnen inte följs upp och utvärderas lika organiserat. Det finns ingen gemensam modell för hur uppföljningen och utvärderingen ska gå till utan lärarnas metoder att följa upp kunskapsresultaten varierar mellan olika arbetslag och ämnesgrupper. Enligt rektorn behöver arbetet med att analysera och vidta åtgärder förbättras och ske mer regelbundet under läsåret.

Tillsynen visar att det finns behov av att systematisera uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten samt att förbättra arbetet med att analysera och vidta åtgärder. Detta för att kunna vidta relevanta åtgärder för att ytterligare förbättra kunskapsresultaten.

Utvärdering och omprövning av de särskilda stödinsatser som ges

Rektorsområdet har ett elevhälsoteam där skolsköterska, kurator, specialpedagog samt studie- och yrkesvägledare ingår. Rutiner finns för hur ärenden ska tas upp i elevhälso- teamet, som ett led i utredningen av elevens behov. Tillsynen visar att det finns ett fungerande samarbete mellan rektorn, lärarna och elevhälsoteamet där utvärdering och omprövning av särskilda stödinsatser sker på individnivå. I intervjuer med rektorn, lärare samt elevhälsoteamet framkommer dock att det inte genomförs någon regelbunden utvärdering och omprövning på en programövergripande nivå av de stödinsatser som genomförs.

Vid intervjuer med lärarna framkommer att det inte finns någon tydlig arbetsbeskrivning för specialpedagogen. Det är ingen kritik mot funktionen eller personen som sådan men lärarna anser att det är otydligt vilken roll specialpedagogen har vid skolan, och vad lärarna kan förvänta sig. Skolinspektionen vill poängtera vikten av att specialpedagogens roll och funktion förtydligas.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Strömbackaskolan inte har en årlig plan mot kränkande behandling som motsvarar kraven i skollagen. Planen behöver också förankras bättre hos eleverna.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

I intervjuer med såväl rektorn som elever och personal framträder en bild av att arbetsmiljön på Strömbackaskolan präglas av öppenhet och trivsel. Relationerna mellan elever och mellan personal och elever beskrivs som goda.

Strömbackaskolan har en likabehandlingsplan från läsåret 2009/10. Av planen framgår främst hur skolan ska arbeta för att motverka diskriminering. Planen är allmänt hållen och speglar inte de specifika förhållanden som gäller för Strömbackaskolans olika enheter. Planen utgår inte från någon kartläggning av otrygga situationer vid någon av de verksamheter som planen omfattar. Det framgår inte om, eller vilka riskområden som identifierats och inte heller vilka åtgärder som i så fall ska kopplas till eventuella områden. I detta sammanhang vill Skolinspektionen poängtera vikten av att skolan kartlägger och beaktar de statuskillnader mellan olika program och elevgrupper som råder på skolan. Vidare har incidenter inträffat i gymnasiesärskolans verksamhet med elever som inte tillhör verksamheten, vilket också behöver beaktas vid en kartläggning.

En plan mot kränkande behandling ska även innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som verksamheten avser påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Skolinspektionen vill framhålla att regleringen i skollagen kräver att en ny plan upprättas årligen. Det är således inte tillräckligt att bara se över den gamla. Vidare ska planen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna. Tillsynen visar att eleverna inte bereds möjlighet att medverka i detta arbete. Det är också tydligt att planen mot kränkande behandling inte är välkänd bland eleverna. Skolan måste försäkra sig om att skrivningarna speglar de specifika förhållanden som råder på skolans olika enheter, ge eleverna möjlighet till deltagande i arbetet med planen och arbeta för att bättre förankra innehållet i planen hos eleverna.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Bedömning och betyg

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att betyg inte sätts och utfärdas enligt författningarnas krav på Individuellt program.

Författningsstöd:

7 kap. 8 § gymnasieförordningen

Motivering:

Elever vid Individuellt program erbjuds möjlighet att stärka grundskolebetygen för att öka meritvärdet. Detta genomförs i samarbete med Christinaskolan. En elev som har gått ett Individuellt program får slutbetyg efter att ha fullföljt den studieplan som har lagts upp för eleven.

Rektorn i gymnasieskolan utfärdar betyg för de kurser eleven läst inom gymnasieskolan. Rektorn i grundskolan (Christinaskolan) utfärdar slutbetyg för de kurser eleven läst inom grundskolan. Det är dock rektorn i gymnasieskolan som ska utfärda det nya slutbetyget från grundskolan.

Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att eleverna inte erbjuds valbara kurser i enlighet med författningarnas krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 §, 17 § och 19 § gymnasieförordningen

Skolverkets föreskrifter och allmänna råd om kurser i gymnasieskolans nationella program

Motivering:

Obligatoriska valbara kurser

Enligt gymnasieförordningen består ett nationellt program av kärnämneskurser, för programmet och i förekommande fall för inriktningen gemensamma karaktärsämneskurser, valbara kurser, individuellt val och projektarbete. Det är Statens Skolverk som beslutar om vilka ämnen och kurser som ska ingå i respektive program och i de nation-

ellt fastställda inriktningarna. Det finns också föreskrifter och allmänna råd om valbara kurser och hur det valbara utrymmet kan utnyttjas.

I de poängplaner som Strömbackaskolan upprättat för Barn- och fritidsprogrammet och Omvårdnadsprogrammet finns felaktigheter. Det finns obligatoriska kurser inom det valbara utrymmet vilket inskränker utrymmet för elevernas valmöjligheter. Det valbara utrymmet kan visserligen utnyttjas på olika sätt för att tillgodose kravet på breddning och fördjupning. En möjlighet är att skapa kurspaket eller profileringar som skolan låter eleverna välja mellan. En annan möjlighet är att låta elever fritt välja från ett urval av kurser. Kombinationer av kurspaket och fritt valda kurser kan också tänkas. Gemensamt för alla alternativ är dock att det ska vara ett val för eleven. Genom att införa obligatoriska kurser inom det valbara utrymmet inskränker skolan elevens valmöjligheter.

Garanterat valbara kurser

Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2008:70) och allmänna råd om kurser i gymnasieskolans nationella program anger vilka kurser som ska erbjudas på respektive nationellt program inom ramen för valbara kurser eller individuellt val. För Barn- och fritidsprogrammet samt Omvårdnadsprogrammet är det kurserna Engelska B och C, Historia A samt Matematik B och C som ska erbjudas. Skolan är således skyldig att anordna dessa kurser om det finns elever som vill läsa dessa kurser.

Skolinspektionen har tagit del av ovanstående programs poängplaner. I planerna för Barn- och fritidsprogrammet framgår inte alla kurser som ska vara garanterat valbara för respektive program. De intervjuade eleverna hade heller ingen kännedom om samtliga kurser som ska vara garanterat valbara. Tillsynen visar således på en stor osäkerhet om huruvida eleverna faktiskt får reella möjligheter att välja och genomföra de kurser som enligt författningarna ska erbjudas eleverna på respektive program. I intervjuer framkommer uppgifter om problem med kurser som är förlagda till samma schemaposition. Schemakrockar kan uppstå som innebär att elever ibland tvingas avstå från de önskade kurserna.

Det framstår som oerhört viktigt att skolan först och främst säkerställer att de garanterat valbara kurserna erbjuds och anordnas på ett sådant sätt att det är möjligt för eleverna att genomföra dem. Det är också viktigt att skolan är tydlig i sin information till eleverna om vilka kurser och kombinationer som är möjliga att läsa inom respektive program. Skolan måste ge eleverna möjlighet att planera sin utbildning i ett tidigt skede för att de i så stor utsträckning som möjligt ska få plats med de kurser som är nödvändiga för framtida yrkesliv och studier.

Kurser som kan ge extra meritpoäng

Från och med höstterminen 2010 gäller nya tillträdesregler för antagning till högskolestudier. Sökande till högskolan kan tillgodoräkna sig meritpoäng i vissa kurser som de läst i gymnasieskolan. De kurser som kan ge meritpoäng är dels språkkurser, dels kurser på högre nivå i matematik och engelska. Vissa av dessa kurser är som nämnts ovan garanterat valbara enligt Skolverkets föreskrifter. Dessutom kan kurser för bredd

och fördjupning inom olika områden ge både särskild behörighet och meritpoäng beroende på vilken högskoleutbildning eleven söker. Som mest kan kurserna höja elevens meritvärde med 2,5 poäng.

Även när det gäller dessa kurser framkommer en osäkerhet om de i realiteten kan väljas av eleverna. Skolinspektionen vill framhålla vikten av att gymnasieskolan även arbetar för att eleverna ska kunna välja eventuella andra kurser som kan ge extra meritpoäng utöver de garanterat valbara kurserna. För att eleverna på Strömbackaskolan ska kunna konkurrera på lika villkor om utbildningsplatser på attraktiva högskoleutbildningar är det givetvis av största vikt för dem att ha reella möjligheter att välja kurser som kan ge meritpoäng. Skolinspektionen vill i sammanhanget också framhålla att gymnasieförordningen reglerar att eleverna inom ramen för det individuella valet ska erbjudas varje kurs som förekommer på ett nationellt program i kommunen. De meritgivande kurserna ska också kunna erbjudas inom ramen för fullständigt program, 2 500 poäng.

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att de åtgärdsprogram som utarbetas på Barn- och fritidsprogrammet, Omvårdnadsprogrammet och Individuellt program inte motsvarar kraven i gymnasieförordningen.

Författningsstöd:

8 kap. 1 a § gymnasieförordningen

Motivering:

Lärarna i samarbete med specialpedagogen utarbetar åtgärdsprogram till de elever som är i behov av särskilt stöd. I arbetet med att identifiera elever i svårigheter följer Barn- och fritidsprogrammet, Omvårdnadsprogrammet samt Individuellt program den arbetsgång som gäller för Piteå kommuns skolor. Arbetslagen följer regelbundet elevernas skolsituation och lärarna genomför ständigt förändringar i elevernas lärandesituation. Rektorn informeras och elevvårdskonferenser genomförs där beslut om åtgärder samt utarbetande av åtgärdsprogram sker. Programmen har tillgång till specialpedagog som har ett övergripande ansvar.

Av åtgärdsprogrammet ska det enligt gymnasieförordningen framgå vilka behoven är, hur det ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Innehållet i de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av sammanfattas under rubrikerna Nulägesbeskrivning, Mål, Åtgärder/Ansvar/Tidsplan och Uppföljning. Det finns även ett deldokument för utvärdering av åtgärdsprogram med beslut om att avsluta ärendet

eller att upprätta nytt åtgärdsprogram. Programmen anger inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas, utan endast datum för uppföljningen anges.

Tillsynsprotokoll för gymnasiesärskolan vid Strömbäckskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärares bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att lärarna måste förbättra arbetet med bedömning och betygssättning i gymnasiesärskolan.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § och 4 § gymnasiesärskoleförordningen

Läroplan för frivilliga skolformerna (Lpf 94), avsnitt 2.5 Bedömning och betygssättning, avsnitt 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

Inom gymnasiesärskolan når, enligt skolan, alla elever målen. Det framkommer att om en elev är närvarande och gör sitt allra bästa utifrån sina förutsättningar får eleven alltid betyget Godkänt. Det framgår också av intervjuer att lärare samarbetar vid bedömning av elevers resultat och att de uppfattar det svårare att sätta betyget Väl godkänt än Godkänt. Skolinspektionen vill påtala att när betyg sätts efter det att ett ämne/kurs har avslutats, ska elevens kunskaper bedömas i relation till den kravnivå som anges i betygskriterierna/kursmålen. Om en elev inte når upp till kraven för betyget Godkänt i ett ämne/kurs, ska intyg utfärdas om att eleven har deltagit i kursen. Skolinspektionen vill därför uppmana att lärarna arbetar vidare med bedömning och betygssättning för att säkerställa att betyg i gymnasiesärskolan utfärdas enligt författningarnas krav.

För att kunna uppnå en så likvärdig och rättvis bedömning som möjligt är det av största vikt att mål och betygskriterier blir föremål för ständig diskussion mellan betygssättande lärare på skolan. I gymnasiesärskolan sker diskussioner spontant vid behov och på lärares initiativ. Även om det sker viss sambedömning av elevers resultat är den samlade bilden att det inte sker någon organiserad samverkan kring dessa frågor. Skolinspektionen anser att gymnasiesärskolan i högre utsträckning behöver diskutera tolkningen av kursplanemål och betygskriterier i syfte att lärarnas bedömning och betygssättning ska bli så likvärdig som möjligt. Rektorn är medveten om behovet att säkerställa att skolans betygssättning är likvärdig.

Att gymnasiesärskolan inte genomför bedömningar av elevernas kunskaper i förhållande till kursplanemålen och betygskriterierna kan också leda till att särskilt stöd inte sätts in. Tillsynen visar att särskilt stöd i första hand ges vid social problematik och

frånvaro. Med en tydligare bedömning och dokumentation av elevernas kunskapsutveckling kommer eventuella behov av särskilt stöd att tydliggöras.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att gymnasiesärskolans rektor måste förbättra arbetet med att kontinuerligt dokumentera, följa upp och utvärdera kunskapsresultaten.

Skolinspektionen gör också bedömningen att rektor på skolnivå behöver förbättra uppföljning och utvärdering av de särskilda stödinsatser som ges.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

Läroplan för frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 1.2 Den enskilda skolans utveckling och avsnitt 2.6 Rektors ansvar.

Motivering:

Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat

Inom gymnasiesärskolan når, enligt intervjuer, alla elever målen för Godkänt. Betygsresultat finns men inte någon sammanställning av exempelvis olika kurser, program, kön, resultat mellan olika läsår m.m. Det saknas också en dokumenterad analys om varför resultaten ser ut som de gör. Av dokumentstudier och intervjuer framkommer vidare att gymnasiesärskolan inte regelbundet dokumenterar och synliggör elevernas kunskapsresultat. Rektorn deltar visserligen vid elevvårdskonferenser, samtalar med lärare om varje elevs utveckling och genomför i viss mån besök i verksamheten. Dessa underlag dokumenteras dock i mycket begränsad omfattning. Gymnasiesärskolan saknar därmed ett viktigt underlag för att vidta relevanta åtgärder för att öka måluppfyllelsen. Skolinspektionen vill framhålla att arbetet med skolövergripande sammanställningar och analyser av resultat är en förutsättning för att bedömningar ska kunna göras om verksamheten bedrivs på ett sätt som ger eleverna förutsättningar att nå de nationella målen.

Utvärdering av stödinsatser

Gymnasiesärskolan genomför insatser av särskilt stöd främst på individnivå och vidtar åtgärder. Rektorn har också god kontroll över de enskilda elevernas behov och insatser. En samlad dokumentation av dessa insatser är, enligt rektorn, även här begränsad. Inom gymnasiesärskolan som helhet har rektorn således inte genomfört en dokumenterad sammanställning och analys av vad de olika stödinsatserna sammantaget lett till för verksamheten.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att samverkan inom gymnasiesärskolan och med den obligatoriska särskolan behöver förbättras. Detta i syfte att stödja elevernas allsidiga utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv.

Författningsstöd:

Läroplanen för frivilliga skolformerna (Lpf 94) avsnitt 1Skolans värdegrund och uppdrag och 2.1 Kunskaper

Motivering:

I intervjuer framkommer att samverkan inom gymnasiesärskolan är begränsad. Det saknas övergripande diskussioner hur lärare ska kunna stimulera och utmana elevernas lärande i ett långsiktigt perspektiv. Lärarna genomför ständigt individuella anpassningar och utmaningar för sina elever. Även om lärarna i sina arbetslag diskuterar pedagogiska frågor framkommer det att personalen i liten omfattning samarbetar mellan arbetslagen kring frågor som elevernas kunskapsresultat, bedömning av kunskapsresultat, värdegrundsfrågor samt arbetssätt och innehåll. Rektorn genomför arbetsplatsträffar med all personal där främst information ges. Brist på samverkan försvårar elevernas möjlighet att få överblick och se sammanhang.

Tillsynen visar också att samverkan mellan den obligatoriska särskolan och gymnasiesärskolan behöver stärkas. När det gäller övergångar som handlar om inskolning av elever från grundskolan till gymnasiesärskolan har skolan vissa rutiner och dessa anpassas utifrån varje elevs behov. Av intervjuer framgår att gymnasiesärskolan får tydlig information om medicinska och sociala förhållanden. Däremot varierar information inom det pedagogiska området. Exempelvis överlämnas inga kunskapsresultat eller var eleven befinner sig i sitt lärande. Att övergången till verksamhetsträningen fungerar bra beror, enligt intervjuer, på att berörda lärare känner varandra.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att gymnasiesärskolan inte har en årlig plan mot kränkande behandling som motsvarar kraven i skollagen.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

I intervjuer med såväl rektorn som elever och personal framträder en bild av att arbetsmiljøet på Strömbackaskolan präglas av öppenhet och trivsel. Relationerna mellan elever och mellan personal och elever beskrivs som goda.

Strömbackaskolan har en likabehandlingsplan från läsåret 2009/10. Av planen framgår främst hur skolan ska arbeta för att motverka diskriminering. Planen är allmänt hållen och speglar inte de specifika förhållanden som gäller för Strömbackaskolans olika enheter. Planen utgår inte från någon kartläggning av otrygga situationer vid någon av de verksamheter som planen omfattar. Det framgår inte om, eller vilka riskområden som identifierats och inte heller vilka åtgärder som i så fall ska kopplas till eventuella områden. I detta sammanhang vill Skolinspektionen poängtera vikten av att skolan kartlägger och beaktar de statuskillnader mellan olika program och elevgrupper som råder på skolan. Vidare har incidenter inträffat i gymnasiesärskolans verksamhet med elever som inte tillhör verksamheten, vilket också behöver beaktas vid en kartläggning.

En årlig plan mot kränkande behandling ska innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som verksamheten avser påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Skolinspektionen vill framhålla att regleringen i skollagen kräver att en ny plan upprättas årligen. Det är således inte tillräckligt att bara se över den gamla. Det är också tydligt att planen inte är välkänd bland eleverna. Skolan måste försäkra sig om att skrivningarna speglar de specifika förhållanden som råder på skolans olika enheter och arbeta för att bättre förankra innehållet i planen hos eleverna.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att de åtgärdsprogram som gymnasiesärskolan utarbetar inte uppfyller gymnasiesärskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

8 kap. 1a § gymnasiesärskoleförordningen

Motivering:

I arbetet med att identifiera elever i svårigheter följer gymnasiesärskolan den arbetsgång som gäller för Piteå kommuns skolor. Arbetslagen följer regelbundet elevernas

skolsituation och lärarna genomför ständigt förändringar i elevernas lärandesituation. Rektorn informeras och elevvårdskonferenser genomförs där beslut om åtgärder samt utarbetande av åtgärdsprogram sker. Gymnasiesärskolan har inte tillgång till specialpedagog som har ett övergripande ansvar utan flera av lärarna har specialpedagogisk kompetens. Skolan utarbetar åtgärdsprogram till de elever som är i behov av särskilt stöd när det exempelvis gäller elever som har frånvaro och vid social problematik.

Gymnasiesärskolans åtgärdsprogram har en tydlig struktur och innehåller mål, delmål, åtgärd och nulägesbeskrivning. Nulägesbeskrivningen hänvisar till den kartläggning som är genomförd. Det framgår dock inte vilka elevens behov är och inte heller hur åtgärderna konkret ska följas upp och utvärderas. Endast vilken vecka utvärderingen ska ske anges. Enligt gymnasiesärskoleförordningen ska det av åtgärdsprogrammet framgå vilka behoven är och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Tabellbilaga

Tabell 1: Resultat i Strömbackaskolan år 2007–2010 jämfört med riket och kommungruppen

	Piteå kommun ¹				Kommun grupp ²	Riket ³
	2007	2008	2009	2010	2010	2010
Genomsnittlig betygspoäng	13,4	13,7	13,5	13,7	13,8	14,0
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	92	94	92	86	87	87
Andel (%) elever som fullföljde gymnasieutbildningen inom fyra år ⁴	85	85	84	86	77	76

Källa: Skolverkets statistik

1 Uppgifter baserade på samtliga kommunala gymnasieskolor i kommunen

2 Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

3 Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

4 Från och med 2006 års officiella statistik inkluderas elever på Individuella programmets introduktionskurs för invandrare (IVIK) i den här variabeln. Detta gör att tidsserien bryts och kan resultera i oväntade trendbrott.

Tabell 2: Genomsnittlig betygspoäng för elever med slutbetyg för respektive nationellt program i Strömbackaskolan, jämfört med riket, kommunala huvudmän år 2007–2010

Program	Skolan				Riket			
	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
Barn- och fritidsprogrammet	13,6	13,6	14,2	13,9	12,6	12,7	12,8	12,8
Byggprogrammet	12,2	12,7	12,5	12,6	12,4	12,3	12,7	12,6
Elprogrammet	11,1	11,8	11,2	11,3	12,3	12,2	12,3	12,4
Energiprogrammet	13,5	12,9	12,8	13,7	11,9	11,9	12,3	12,3

Estetiska programmet	13,6	14,2	12,9	14,8	14,9	14,9	14,9	14,9
Fordonsprogrammet	11,8	11,8	11,6	12,0	11,6	11,6	11,8	11,5
Handels- och administrationsprogrammet	12,1	13,1	14,4	12,6	12,7	12,8	12,9	12,9
Hotell- och restaurangprogrammet	..*	..*	11,9	12,4	12,8	12,8	12,7	12,7
Industriprogrammet	12,4	12,5	12,7	12,7	11,7	11,7	11,8	11,9
Medieprogrammet	13,3	13,6	12,8	13,2	13,7	13,5	13,5	13,7
Naturvetenskapsprogrammet	16,3	15,6	15,3	16,6	16,2	16,2	16,2	16,1
Omvårdnadsprogrammet	13,6	14,1	13,8	14,3	13,2	13,1	13,2	13,4
Samhällsvetenskapsprogrammet	14,6	14,6	14,5	15,8	14,7	14,7	14,8	14,8
Teknikprogrammet	13,5	14,1	14,3	13,8	14,0	14,0	14,1	14,0

Källa: Skolverkets statistik

* När resultatuppgiften baseras på färre än 10 elever, dubbelprickas den.